

Staňte se dobrými spolutvárci naší instituce

Vážení pracovníci ve státní správě a samosprávě, vážení přátelé naší školy, ctěné kolegyně a kolegové, milí studenti!

Naše vysoká škola má za sebou jeden rok intenzivní práce. Naučili jsme se věcem novým, získali jsme zkušenosti a dovednosti, které budou ke prospěchu dalšího akademického roku 2004/05. Moudře nás vedl můj předchůdce prof. PhDr. Emanuel Pecka, CSc., po kterém přejímám službu rektora. Děkuji mu za jeho dosavadní práci. Stává se statutárním zástupcem rektora a je pověřen službou prorektora. K těmto úkolům mu přeji pevné zdraví a také dobré spolupracovníky. Převzal jsem „službu“ rektora, nikoli „funkci“, z pověření akademického senátu, protože rektor slouží svou prací k prospěchu studentů i k prospěchu vyučujících a celé instituce. Aby však mohl tuto „službu“ dobře zastávat, musí mít kolem sebe tým lidí, na které se může spolehnout a se kterými vytváří vhodné kreativní klima, které pak nese dobré plody ve prospěch všech. Proto vyslovuji přání, spíše prosbu, staňte se dobrými spolutvárci naší instituce, která chce plnit poslání obecné prospěšnosti! Prioritou zůstává vzdělávání studentů v prezenční a kombinované formě v bakalářském oboru „regionální studia“ a celoživotní vzdělávání úředníků ve státní správě a samosprávě.

Kromě každodenní pedagogické práce

v novém akademickém roce budeme nadále vydávat vlastní odborný časopis *Auspicia*, budeme rádi spolupracovat se všemi dalšími institucemi, kterým se jedná o vhodně uplatnění našich absolventů, o vzdělávání jejich vlastních pracovníků a o produkty naší vědecké práce, kterou se zabývá naše oddělení vědy a výzkumu pod vedením kolegy ing. Ladislava Skořepy Ph.D. Vzájemné a pozitivní vztahy chceme zajistit smlouvami s dalšími institucemi; velmi nám záleží na dobrých vztazích s Jihočeskou univerzitou, které trvale nabízíme spolupráci a vstřícnost, dále pak s Jihočeskou hospodářskou komorou, se kterou pozitivně komunikujeme. Naše zahraniční činnost je zaměřena do německé jazykové oblasti a očekáváme dobré a konkrétní výsledky v oblasti spolupráce na novém studijním oboru.

Naše Vysoká škola evropských a regionálních studií je školou privátní. Co to pro nás znamená? Jistě čtenáři vědí, že privátní vysoké školy mají

Stejně jako bývalý rektor prof. PhDr. Emanuel Pecka, CSc., také naše redakce blahopřeje prof. Dr. Josefu Dolístovi, Ph.D., Th.D. ke zvolení rektorem VŠERS

značnou prestiž např. v Anglii nebo v USA. U nás je zatím situace jiná vzhledem k jinému dějinnému vývoji ve školství. Byli bychom rádi, kdybychom velkou prestiž zaznamenali u našich studentů. Být privátní školou znamená, že student se stal klientem, kterému naše instituce slouží podle jasných pravidel Statutu školy. Nejsme zde pro zisk, ale pro vzdělání. Chceme, aby se každý student naší školy cítil dobře a mohli jsme se mu osobně věnovat v případě potřeby. Někdy se říká, že privátní školy jednají tak, že po zaplacení

(Pokračování na straně 5)

EDITORIAL

Vážení čtenáři,

Věc veřejná, váš časopis o problematice veřejné správy, je tentokrát koncipován trochu netypicky, avšak přesně v souladu s jeho zaměřením. Slíbili jsme vám, že budeme uveřejňovat jak odborné články k problematice veřejné správy, tak i názory vás, lidí, kteří v této sféře pracujete. Toto číslo časopisu plní uvedený slib v plné míře. Převážnou část jeho obsahu totiž tvoří výňatky z prací vedoucích pracovníků veřejné správy z větších měst i malých obcí našeho kraje i krajů sousedních. Byly zpracovány jako závěrečné práce frekventantů kurzu pro vedoucí pracovníky, organizovaného VŠERS – Centrem celoživotního vzdělávání. Uvedený kurz vycházel z vládního usnesení č.312/2002 Sb., jeho obsah se snažilo Centrum co nejvíce přiblížit konkrétním potřebám práce jednotlivých úřadů. O tom, že se tato snaha pravděpodobně vydařila, svědčí právě úroveň závěrečných prací. Je přitom zajímavé, že metodika MV u tohoto kurzu výslovně závěrečné práce nevyžaduje, tento úkol zařadilo Centrum po dohodě s vedením příslušných úřadů. A dobře udělalo, o čemž svědčí i názory frekventantů. Napsané slovo má totiž jaksí větší váhu, člověk o psaném textu víc přemýšlí a snaží se přesněji formulovat myšlenky, názory, závěry. Mnozí

z účastníků kurzu, a byli mezi nimi i ti, kteří zpočátku o nutnosti závěrečné písemné práce diskutovali, se vyjádřili v tom smyslu, že právě díky těmto pracím měli platformu pro prezentování svých názorů ve formě volnější, než vyžaduje strohá mluva zpráv pro vedení obce či mluva místních vyhlásek. A měli prostor si své vlastní myšlenky utřídit, ujasnit, doplnit o informace, získané v průběhu kurzu. My navíc dodáváme, že díky Věci veřejné mají někteří z nich nyní možnost se se svými názory podělit s ostatními pracovníky (v tomto čísle na str. 6).

Samozřejmě nemůžeme uveřejnit všechny ty desítky velmi kvalitních prací, ba ani ty vybrané neotiskujeme z prostorových důvodů celé. Pokusili jsme se práce rozdělit do několika okruhů (rozvoj území včetně strukturálních otázek, financování a kontrola, etika úředníka a komunikace s občany, sociální otázky vě. bydlení, životní prostředí), z jednotlivých prací pak vybrali zajímavé pasáže, názory a závěry. Omlouváme se těm, jejichž zajímavé myšlenky uveřejněny nejsou, v budoucnu jich však budeme v našem časopise využívat. Věříme, že i tyto ukázky vám potvrdí to, co jsme konstatovali v závěru těchto kurzů, že totiž ve vedení resortů pracují lidé schopní, přemýšliví a hlavně snažící se sloužit občanům. Jistě, ne všude, ale ti, které jsme my poznali takoví jsou.

Vzdělávání pracovníků veřejné správy

Máme před sebou další vzdělávací rok, je tedy vhodná chvíle ohlédnout se za tím minulým. Je to ohlédnutí celkem příjemné. Jistě, přílišné uspokojení může být překážkou dalšího vývoje, naše uspokojení je tedy umírněné, nicméně k jisté hrdosti nad vzdělávacími výsledky Centra celoživotního vzdělávání VŠERS nás opravňuje jak reakce příslušných úřadů, jejichž pracovníci se u nás školili, tak přísná, avšak jednoznačně kladně vyznívající kontrola naší práce, provedená Ministerstvem vnitra ČR.

Centrum celoživotního vzdělávání zorganizovalo v uplynulém školním roce 15 kurzů a školení, jichž se zúčastnilo 325 pracovníků veřejné správy. Spektrum kurzů sahalo od vstupního vzdělávání, přes průběžné vzdělávání, vzdělávání vedoucích pracovníků až po přípravu na zkoušky odborné způsobilosti. Důležité je, že se skutečně všechny plánované kurzy, že nedošlo k výpadku lektora, že ohlas na úroveň kurzů byl ze strany frekventantů i vysílajících úřadů veskrze kladný.

Důležitým krokem bylo navázání pravidelné spolupráce právě s představiteli úřadů. Poznali, že jsme schopni reagovat na jejich po-

třeby pružněji než centrální vzdělávací instituce, že umíme zorganizovat kurzy v potřebných variantách co do obsahu i místa a způsobu provedení tak, aby to vyhovovalo chodu úřadu. Zde se skutečně projevila výhoda prolomení monopolu na tuto vzdělávací práci. Je ovšem trochu problém, že tento monopol trvá v oblasti výkonu závěrečných zkoušek, zejména u ZOZ. I tyto otázky byly s hodnotícími orgány MV konzultovány a naše Centrum předložilo jisté návrhy na řešení, které nebyly odmítnuty.

Na začátku kurzu vedoucích pracovníků zazněly hlasy, že zpracování závěrečných prací není taxativně ministerstvem uloženo,

proč je tedy do kurzu zařazujeme. Nebylo ani tak důležité naše vysvětlení, že tento náš námět podpořili vysílající, tedy příslušné úřady. Důležitější bylo, že sami frekventanti je v závěru označili za výborný nápad, který je přivedl k novému pohledu na vlastní práci, k hlubšímu přemýšlení o ní. A to je vlastně cíl všech našich vzdělávacích akcí, v tomto duchu nových přístupů chceme pokračovat.

Stejně tak chceme pokračovat v lektorském využívání předních odborníků z kraje a obcí. Není pravda, že nejchytřejší je pracovník ministerstva, to si ověřili naši frekventanti i v minulém roce. Zkušenosti místní odborníci mají totiž navíc přehled o konkrétních problémech regionu a v přednáškách dokážou tyto znalosti aplikovat. Obdobně chceme rozvíjet další zkušenosti z minulých let. V této souvislosti bychom chtěli poděkovat za obětavost a odpovědný přístup našim lektorům. Nelze zde uvést všechny, kteří se na dobré kvalitě kurzů podíleli, jmenujeme tedy namátkou

ty, kteří patřili k nejvytíženějším. Byli to PhDr. Hrdličková Alena, Ing. Jandík Vladimír, Ing. Řeřábek Zdeněk, Mgr. Suchopár Václav, Ing. Protiva Václav, Mgr. Smejkal Petr a Ing. Tomšík Viktor. Ostatním se omlouváme, že jsme je neuvadli jmenovitě, děkujeme jim ale stejně srdečně a těšíme se na spolupráci s nimi.

Vstupem naší země do EU se otevírá prostor pro mnohá další témata k proškolení. Jsme na tento posun připraveni. Víme, že MV ČR i další centrální instituce připraví doplnění systému vzdělávání pracovníků veřejné správy tak, aby tito pracovníci byli znalí fungování všech unijních systémů. My již dnes máme vedle rozvoje standardních kurzů připraveny zejména v systému průběžného vzdělávání kurzy reagující na tyto potřeby. Chceme, aby i v nastávajícím vzdělávacím roce se vzdělávání co nejvíce přiblížilo těm, pro které je určeno, a to svým obsahem i organizací.

- mb-

VYSOKÁ ŠKOLA EVROPSKÝCH A REGIONÁLNÍCH STUDIÍ, o.p.s.

Akreditovaná instituce MV ČR, AK. I. / I – 1 / 2002

Centrum celoživotního vzdělávání VŠERS, o.p.s.

NABÍDKA VZDĚLÁVACÍCH PROGRAMŮ

II. pololetí 2004

Organizátor si vyhrazuje právo na změnu termínu kurzu

I. Vstupní vzdělávání pracovníků veřejné správy, AK I. / VV – 1 / 2002

Docházková výuková forma, rozsah výuky 28 vyuč. hodin

1. termín: 14., 21., 23., 30. 9. 2004

II. Vzdělávání vedoucích úředníků a vedoucích úřadů, AK I. / VEPO – 8 / 2003

Docházková výuková forma, internátní (po dohodě)

ukončení vzdělávání: obhajoba seminární práce

Obecná část

1. termín: 22 – 25. 11. 2004

Zvláštní část-moduly

I. Vnitřní správa, občanské soužití, ochrana obyvatel (AK I. / VEPO-46/2004)

II. Ekonomie a finance ve veřejné správě (AK I. / VEPO-47/2004)

III. Lidské zdroje, sociální a společenská problematika (AK I. / VEPO-48/2004)

IV. Územní rozvoj (AK I. / VEPO-49/2004)

V. Zemědělství, vodní hospodářství a životní prostředí (AK I. / VEPO-50/2004)

1. termín: 1. – 3. 12. 2004

III. Zvláštní odborná způsobilost – příprava k ověření zkouškou

Termín zkoušky stanovuje pouze IMS Praha.

a.) Zvláštní odborná způsobilost – obecná část, AK II. / ZOZ – 135 / 2003

Docházková, internátní / po dohodě / forma výuky

1. termín: 5. – 7. 10. 2004

b.) Zvláštní odborná způsobilost – při správním rozhodování a dozorové činnosti v silničním hospodářství, AK III. / ZOZ – 25 / 2002

Docházková, internátní / po dohodě / forma výuky

1. termín: obecná část: 5. – 7. 10. 2004

zvláštní část: 12. – 14., 19. – 21. 10. 2004

c.) Zvláštní odborná způsobilost – ve školství, AK II. / ZOZ – 142 / 2003

Docházková, internátní / po dohodě / forma výuky

1. termín: obecná část: 5. – 7. 10. 2004

zvláštní část: 3. – 4., 9. – 10. 11. 2004

d.) Zvláštní odborná způsobilost – při územním rozhodování a při rozhodování na úseku stavebního řádu a vyvlastnění, AK II. / ZOZ – 144 / 2003

Docházková, internátní / po dohodě / forma výuky

1. termín: obecná část: 5. – 7. 10. 2004

zvláštní část: 12. – 14., 19. – 21. 10. 2004

e.) Zvláštní odborná způsobilost – při přestupkovém řízení ve věci veřejného pořádku, občanského soužití a majetku, AK II. / ZOZ – 143 / 2003

Docházková, internátní / po dohodě / forma výuky

1. termín: obecná část: 5. – 7. 10. 2004

zvláštní část: 2. – 4. 11., 9. – 11. 11. 2004

IV. PRŮBĚŽNÉ VZDĚLÁVÁNÍ:

(březen, květen, červen, říjen, listopad 2005)

Personální management ve veřejné správě

Komunikace a rétorika

Asertivní chování, řešení konfliktů

Správní řízení (hlavní teze Správního řádu, který bude v účinnosti od 1.1.2006)

Odpady

Ochrana přírody a krajiny

Školství – novela Zákoníku práce (s účinností od 1. 3. 2004)

Školství – novelizace Školského zákona

NABÍDKA VZDĚLÁVACÍCH PROGRAMŮ

rok 2005 (I. a II. pololetí)

Organizátor si vyhrazuje právo na změnu termínu kurzu

I. Vstupní vzdělávání pracovníků veřejné správy, AK I. / VV – 1 / 2002

Docházková výuková forma, rozsah výuky 28 vyuč. hodin

1. termín: 7., 14., 19., 21. 4. 2005

2. termín: 5., 13., 20., 27. 10. 2005

II. Vzdělávání vedoucích úředníků a vedoucích úřadů

AK I. / VEPO – 8 / 2003

Docházková výuková forma, internátní (po dohodě).

Ukončení vzdělávání: obhajoba seminární práce.

Obecná část

1. termín: 1., 2., 8., 9. 2. 2005

2. termín: 5., 6., 12., 13. 4. 2005

3. termín: 29., 30. 11., 6., 7. 12. 2005

Zvláštní část-moduly

I. Vnitřní správa, občanské soužití, ochrana obyvatel (AK I./VEPO-46/2004)

II. Ekonomie a finance ve veřejné správě (AK I./VEPO-47/2004)

III. Lidské zdroje, sociální a společenská problematika (AK I./VEPO-48/2004)

IV. Územní rozvoj (AK I./VEPO-49/2004)

V. Zemědělství, vodní hospodářství a životní prostředí (AK I./VEPO-50/2004)

1. termín: 26. – 28. 4. 2005

3. termín: leden 2006

III. Zvláštní odborná způsobilost – příprava k ověření zkouškou

Termín zkoušky stanovuje IMS Praha.

a) Zvláštní odborná způsobilost – obecná část, AK II. / ZOZ – 135 / 2003

Docházková, internátní / po dohodě / forma výuky

1. termín: 4. – 6. 1. 2005

2. termín: 1. – 3. 3. 2005

3. termín: 3. – 5. 5. 2005

4. termín: 6. – 8. 9. 2005

5. termín: 1. – 3. 11. 2005

b) Zvláštní odborná způsobilost – při finančním hospodaření ÚSC a jeho přezkumu AK III. / ZOZ – 24 / 2002

Docházková, internátní / po dohodě /

1. termín: obecná část: 3. – 5. 5. 2005

zvláštní část: 10., 11., 17., 18., 24., 25. 5. 2005

c) Zvláštní odborná způsobilost – při správním rozhodování a dozorové činnosti v silničním hospodářství, AK III. / ZOZ – 25 / 2002

Docházková, internátní / po dohodě / forma výuky

1. termín: obecná část: 3. – 5. 5. 2005

zvláštní část: 10., 11., 17., 18., 24., 25. 5. 2005

d) Zvláštní odborná způsobilost – ve školství, AK II. / ZOZ – 142 / 2003

Docházková, internátní / po dohodě / forma výuky

1. termín: obecná část: 4. – 6. 1. 2005

zvláštní část: 18., 19., 25., 26. 1. 2005

2. termín: obecná část: 3. – 5. 5. 2005

zvláštní část: 17., 18., 24., 25. 5. 2005

3. termín: obecná část: 6. – 8. 9. 2005

zvláštní část: 14., 15., 21., 22. 9. 2005

e) Zvláštní odborná způsobilost – při územním rozhodování a při rozhodování na úseku stavebního řádu a vyvlastnění, AK II. / ZOZ – 144 / 2003

Docházková, internátní / po dohodě / forma výuky

1. termín: obecná část: 1. – 3. 3. 2005

zvláštní část: 9., 10., 16., 17., 23., 24. 3. 2005

2. termín: obecná část: 6. – 8. 9. 2005

zvláštní část: 13. – 15., 20. – 22. 9. 2005

f) Zvláštní odborná způsobilost – při přestupkovém řízení ve věci veřejného pořádku, občanského soužití a majetku, AK II. / ZOZ – 143 / 2003

Docházková, internátní / po dohodě / forma výuky

1. termín: obecná část: 1. – 3. 3. 2005

zvláštní část: 22. – 24., 29. – 31. 3. 2005

g) ZOZ – při správě daní a poplatků

Docházková, internátní / po dohodě / forma výuky

1. termín: obecná část: březen 2005

zvláštní část: březen 2005

2. termín: obecná část: září 2005

zvláštní část: říjen 2005

h) ZOZ – ochrana přírody a krajiny

Docházková, internátní / po dohodě / forma výuky

2. termín: obecná část: leden 2005

zvláštní část: leden 2005

2. termín: obecná část: listopad 2005

zvláštní část: listopad 2005

ch) ZOZ – ochrana ovzduší

Docházková, internátní / po dohodě / forma výuky

3. termín: obecná část: březen 2005

zvláštní část: březen 2005

2. termín: obecná část: listopad 2005

zvláštní část: listopad 2005

i) ZOZ – ve vodním hospodářství

Docházková, internátní / po dohodě / forma výuky

4. termín: obecná část: březen 2005

zvláštní část: březen 2005

2. termín: obecná část: listopad 2005

zvláštní část: listopad 2005

IV. PRŮBĚŽNÉ VZDĚLÁVÁNÍ:

(březen, květen, červen, říjen, listopad 2005)

Personální management ve veřejné správě

Komunikace a rétorika

Asertivní chování, řešení konfliktů

Správní řízení (hlavní teze Správního řádu, který bude v účinnosti od 1.1.2006)

Odpady

Ochrana přírody a krajiny

Školství – novela Zákoníku práce (s účinností od 1. 3. 2004)

Školství – novelizace Školského zákona

Organizační pokyny:

Přihlášky do jednotlivých kurzů je nutno zaslat na adresu VŠERS, o.p.s.

Místo konání kurzů je v přednáškovém sále VŠERS, Žižkova 6, České

Budějovice . U internátní formy výuky je nutná rezervace ubytování.

Všechny další podrobnosti o organizaci a náplni školení pracovníků veřejné

správy obdržíte na adrese:

Vysoká škola evropských a regionálních studií, o.p.s.

Žižkova 6, 370 01 Č. Budějovice, tel. 386 116 811 (816), fax. 386 116 824

e-mail: ccv@vsers.cz, www. vsers.cz

kontaktní osoba: Dr. Mgr. Milena Berová, vedoucí CCV

Kocourková Alena, asistentka CCV

PRŮBĚŽNÉ VZDĚLÁVÁNÍ

podle znění § 20 zák. č. 312/2002 Sb.

Zahrnuje vzdělávání **prohlubující, aktualizací, specializační**. Navazuje na vstupní vzdělávání, ale především na získanou zvláštní odbornou způsobilost a vzdělávání vedoucích úředníků s tím, že si jeho účastník „prohloubí“ získané znalosti a dovednosti, které následně uplatní při „výkonu správních činností“.

Dále aktuálně reaguje na změnu v oblasti příslušné legislativy, koncepce v dané oblasti, popř. změny metodiky, přístupu k problému, který úředník potřebuje znát, aby výkon státní správy nebo vlastní působnosti byl kvalifikovaný, kvalitní a aktuální.

Ve **II. pol. 2004** (říjen, listopad) a v **I. a II. pololetí 2005** (březen, květen, červen, říjen, listopad) **budou realizovány tyto vzdělávací semináře:**

Personální management ve veřejné správě

Seminář je určen: vedoucím úředníkům na základní úrovni řízení ve veřejné správě, tj. např. vedoucím oddělení MÚ a KÚ nebo jim na úroveň postavených vedoucích zaměstnanců obcí.

Cíl: seznámit účastníky s hlavními principy, metodami a technikami personálního řízení, zejména s ohledem na zákonnou úpravu zaměstnaneckých záležitostí v režimu zákoníku práce a zákona 312/2002 Sb., o úřednících, včetně předpisů souvisejících.

Dvoudenní seminář.

Komunikace a rétorika

Seminář je určen: pro úředníky i vedoucí úředníky s cílem poskytnout poznatky a základní dovednosti potřebné pro efektivní komunikaci úředníka veřejné správy, jako nezbytného předpokladu pro kvalitní výkon jeho funkce.

Cíl: seznámit se s podstatou verbální i neverbální komunikace a předpoklady úspěšné komunikace s důrazem na veřejnou prezentaci, její řečové a neverbální prvky.

Dvoudenní seminář.

Asertivní chování, řešení konfliktů

Seminář je určen: pro úředníky i vedoucí úředníky ÚSC

Cíl: poskytnout poznatky a základní dovednosti v jednání s lidmi a získat základní znalosti v působení na lidi. Seznámit úředníky s asertivitou jako prostředkem účinného jednání, principy, zásadami a technikou v asertivitě používané. Asertivní vyjadřování emocí, postojů, přání. Konflikt jako příležitost pro vyjasnění skrytých rozporů. Předcházení konfliktů: pozitivní komunikace jako podmínka úspěšného zvládnutí konfliktu. Konstruktivní řešení již vzniklého konfliktu.

Dvoudenní seminář.

Odpady

Seminář je určen: pro úředníky ve veřejné správě, kteří zajišťují výkon státní správy na úrovni obcí.

Cíl: seznámení s novou legislativou v oblasti odpadového hospodářství, kterou bylo nutné přijmout před vstupem České republiky do EU, aby bylo docíleno harmonizace českého práva s právem Evropského společenství (tj. především provedení směrnice Evropského parlamentu a Rady 2002/96/ES ze dne 27. ledna 2003 o odpadních elektrických a elektronických zařízeních, dále směrnici Evropského parlamentu a rady 2002/95/ES ze dne 27. ledna 2003 o omezení používání některých nebezpečných látek v elektrických a elektronických zařízeních a nařízení Rady (EHS) č. 259/93 o dozoru nad přepravou odpadů v rámci Evropského společenství, do něj a z něj a o jejich kontrole).

Obsah semináře: seznámení s novelou zákona č. 188/2004 Sb., zákon, kterým se mění zákon č. 185/2001 Sb., o odpadech a změně některých

dalších zákonů, ve znění pozdějších předpisů, výklad změněných či nových ustanovení zákona, prováděcí předpisy (vyhlášky) k zákonu o odpadech a jejich změny, informace k připravovaným vyhláškám, aktuální problémy a nedostatky současného zákona

Jednodenní seminář.

Ochrana přírody a krajiny

Seminář je určen: pro úředníky pracující ve veřejné správě, kteří zajišťují výkon státní správy na úrovni obcí.

Cíl: seznámení se změnami v legislativě, k nimž došlo v souvislosti se vstupem České republiky do EU. Seminář zahrnuje rovněž podrobnou informaci o rozdělení kompetencí mezi jednotlivé články státní správy po novele zákona o ochraně přírody a krajiny č. 114/1992 Sb., ve znění pozdějších předpisů.

Jednodenní seminář.

Správní řízení (hlavní teze Správního řádu, který bude v účinnosti od 1.1.2006)

Semináře jsou určeny: úředníkům různých útvarů územních samosprávných celků, kteří vykonávají správní činnosti a kteří si potřebují prohloubit uvedenou problematiku.

Cíl: prohloubit znalosti a vědomosti, reagovat na aktuální změny v oblasti právních norem a operativně tyto změny aplikovat v praxi.

Jednodenní seminář.

Školství - novela Zákoníku práce (s účinností od 1.3.2004)

Seminář je určen: úředníkům pracujícím ve veřejné správě, kteří zajišťují výkon státní správy ve školství, ředitelům škol, předškolních a školských zařízení.

Cíl: Seznámit úředníky a ředitele se změnami v ZP jejichž cílem bylo zapracování nových směrnic Evropského společenství týkajících se problematiky rovného zacházení, zákazu diskriminace, řetězení pracovních poměrů na dobu určitou atd. a jejich aplikace v resortu školství.

Jednodenní seminář.

Školství – novelizace Školského zákona

Seminář je určen: úředníkům pracujícím ve veřejné správě, kteří zajišťují výkon státní správy ve školství, ředitelům škol, předškolních a školských zařízení.

Cíl: prohloubit znalosti a vědomosti, reagovat na aktuální změny novelizace zákona ve školství.

Jednodenní seminář.

Organizační pokyny:

Příhlášky do jednotlivých kurzů je nutno zaslat na adresu VŠERS, o.p.s. Místo konání kurzů je v přednáškovém sále VŠERS, Žižkova 6, České Budějovice. U internátní formy výuky je nutná rezervace ubytování. Všechny další podrobnosti o organizaci a náplni školení pracovníků veřejné správy obdržíte na adrese:

Vysoká škola evropských a regionálních studií, o.p.s.

Žižkova 6, 370 01 České Budějovice
tel. 386 116 811 (116), fax. 386 116 824
e-mail: ccv@vsers.cz, www.vsers.cz

kontaktní osoba: Dr. Mgr. Milena Berová, vedoucí CCV
Kocourková Alena, asistentka CCV

Studium skutečně *Evropské*

Vysoká škola evropských a regionálních studií v říjnu 2004 otvírá již druhý ročník studia.

V množství nabídek vysokých škol je někdy opravdu těžké se orientovat. Po studiu toužící spoluobčané jsou postaveni před úkol vybrat z těchto nabídek právě tu, která bude co nejvíce vyhovovat nejen jejich zájmům, ale především možnostem dalšího uplatnění v životě. Právě z tohoto pohledu se jeví jako velmi výhodná soukromá Vysoká škola evropských a regionálních studií v Českých Budějovicích (VŠERS).

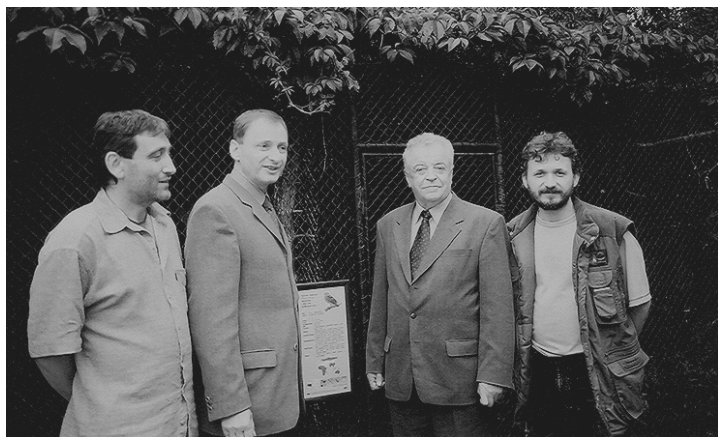
Absolventi budou v tříletém bakalářském studijním programu Mezinárodní teritoriální studia připraveni zastávat pozice na středním manažerském stupni ve sféře veřejné správy, ve státních institucích (police, armáda, integrované záchranné systémy), v institucích zřizovaných ve sféře samosprávy obcemi, kraji a regiony (styk s veřejností, organizační manažer), ale i v akciových společnostech a firmách (spořitelny, pojišťovny, správci sítí a rozvodů, telekomunikace).

Studium je zaměřeno na oblast všeobecnou a odbornou. Ve všeobecném studiu získají posluchači rozsáhlé znalosti z filozofie, sociologie a práva, logiky, etiky, dále se budou orientovat ve výpočetní technice, komunikačních dovednostech a dalších oborech, vytvářejících pevný základ pro rozvíjení odbornosti. Podstatnou součástí je intenzivní jazyková příprava, obsahující minimálně dva světové jazyky, přičemž povinným je pro všechny studenty jazyk anglický. Odborná příprava je pak zaměřena na získání znalostí a dovedností z oblasti veřejné správy v kontextu evropských standardů a postupů. Součástí odborné přípravy bude dále aplikovaná politologie, sociální psychologie, sociologie, historie evropských zemí, politické systémy a další obory. Praktické zkušenosti získají posluchači v odborné praxi ve všech ročnících. Požadavky na studenty VŠERS nejsou tedy malé, náročnost studia je však vyvážena širokými možnostmi uplatnění absolventů, danými výhodným studijním zaměřením, přesně sledujícím potřeby společnosti dokonce v předstihu několika let.

Podmínkou přijetí ke studiu je vedle zájmu o tento obor činnosti především ukončené středoškolské vzdělání a složení přijímacích zkoušek písemných i ústních, zaměřených především na zjištění úrovně znalostí cizího jazyka a všeobecného přehledu. Studium je tříleté v prezenční i distanční podobě a je po složení všech předepsaných zkoušek ukončeno obhájením bakalářské práce a složením závěrečné bakalářské zkoušky. Absolventu je přiznán titul bakalář (Bc.).

Jestliže je těžké se orientovat v množství nabídek nejrůznějších vysokých škol, dobrá zpráva je v tom, že nabídka Vysoké školy evropských a regionálních studií České Budějovice, o. p. s. již pro vás není jen pouhým jménem v seznamu. Škola vám nabízí zajímavé studium a s ním spojený dobrý start do perspektivní kariéry, a to jistě není málo.

- mb -

Sovy a moudrost k sobě, jak známo, patří. Dokladem toho byl křest páru sýčků v ZOO Ohrada v Hluboké n. Vlt. Rektor VŠERS prof. Dolista jim zde za přítomnosti kvestora Dr. Pány a ředitele zahrady udělil jména Sokrates a Sofie a předal finanční příspěvek na jejich výživu a možná i vzdělání.

MÁME K SOBĚ BLÍZKO

Historicky i jazykově máme kromě Slováků asi nejbližší k Polsku. Ač jsme byli více ovlivňováni sousedním Německem, vytvořili jsme si k němu vinou dějinných okolností vztah spíše negativní, který se mění teprve v posledních desetiletích. K Polsku jsme naopak jaksi podvědomě vždy cítili jistou, téměř bratrskou náklonnost, i když možná idealizovanou díky Jiráskovi na straně jedné a Sienkiewiczovi na straně druhé.

Je tedy pochopitelné, že podobné pocity panovaly na přátelském setkání rektora Vysoké školy evropských a regionálních studií prof. Josefa Dolisty s dr. Markem Migelskim, odborným asistentem Slezské univerzity v Katovicích. Dr. Migelski zároveň přednáší na Institutu evropských studií Vysoké školy managementu ve městě Sosnowiec a je specialistou na politické strany v EU a politické struktury v ČR. Jeho odborné zaměření je tedy velmi blízké profilu VŠERS, což se projevilo i v obsahu zmíněné schůzky.

Doktor Migelski hodnotí česko – polské vztahy jako velmi dobré, avšak nevymykající se standardu vztahů uvnitř EU. Zejména dobré jsou dle jeho názoru vztahy hospodářské, ve kterých vidí široké možnosti dalšího rozvoje, opřené o vhodně se doplňující zaměření našich ekonomik. Rozvíjet bude nutno vzájemné pochopení v náhledu na různé problémy uvnitř EU. Naše země jsou natolik rozdílné svou velikostí i předchozím vývojem, že i rozdíly v náhledu na jednotlivá řešení jsou logické. Můžeme však naše vztahy opřít právě o onu blízkost národní, z mnoha pohledů je totiž patrné, že víc věcí a názorů nás spojuje než rozděluje.

I naše škola může udělat krůček k onomu sjednocování názorů. Prof. Dolista v tomto duchu navrhl několik konkrétních kroků, neboť, jak bylo oběma představiteli zdůrazněno, pouhá slova o blízkosti a dobrých vztazích ničemu nepomohou. Důležitý je tak návrh na výměnné pobyty pedagogů i studentů, výměna odborných článků, vzájemně uveřejňovaných v odborném tisku školami vydávaném, účast na konferencích, přednáškových cyklech a další aktivity. Uvedené i další činnosti, promítnuté do prohlášení o vzájemné spolupráci, přispějí tak ke zvýšení prestiže nejen soukromých, ale i ostatních vysokých škol v našich zemích, k lepšímu poznávání, porozumění a chápání postojů druhého. To je asi v dnešní Evropě to nejdůležitější.

- mb -

Staňte se dobrými ... (Pokračování ze strany 1)

ní školného se zkoušky zapisují formálně. Není tomu tak. Kvalita zkoušek na této škole je srovnatelná s veřejnými vysokými školami a naši vyučující se nikomu nepodbízejí. Jsou přátelští, kamarádští a spravedliví. Znamku bez studijních výsledků nikomu nedarují. To dobře vědí naši studenti, kteří zkoušky museli opakovat a učili se i přes letní měsíce a dovolené.

Starostlivá péče kvestora školy dr. Lubomíra Pány vedla k dalším stavebním úpravám budovy školy a k činnostem, které by nám mohly zajistit nové prostory v městě Č. Budějovice pro pedagogickou činnost. Těší mě, že naše spolupráce s úřady měst a obcí pod vedením dr. Mileny Berové prokazuje velmi dobré výsledky a Centrum celoživotního vzdělávání nabízí prostor ke zveřejnění vynikajících písemných prací studentů celoživotního vzdělávání ve Věci veřejné.

Děkuji všem, kteří Vysokou školu evropských a regionálních studií přijali jako spolehlivého partnera a rozmanitými formami spolupracují s touto školou. Přejí všem čtenářům užitek z nových poznatků a studentům dobrý a úspěšný nový akademický rok 2004/05.

Josef Dolista, rektor VŠERS

Rozvoj území a jeho struktura

Základem práce veřejné správy je péče o rozvoj svěřeného území, a to k prospěchu lidí zde žijících i těch, kteří zde budou žít v letech příštích. Z mnoha zajímavých prací, zpracovaných jako závěrečné práce školení vedoucích pracovníků, jsme vybrali práci ing. Kokšteina zejména pro otevřený a kritický přístup k problému ve složitých podmínkách příhraničních obcí. Z ní vyjímáme:

Zvláštnosti územního rozvoje Vimperska

Město Vimperk si schválilo územní plán sídelního útvaru (dále jen „územní plán“), již v roce 1992. Jeho koncepce však vycházela z konce 80. let a neodrážel se v ní žádný důsledně promyšlený program rozvoje města (nebyl ani samostatně projednán). V řešeném území byly sice vymezeny plochy pro různé využití, spíše však pouze z pohledu zpracovatele této dokumentace, velice teoreticky. Zpětně se domnívám, že význam územního plánu pro město nebyl tehdejší vedením města pochopen ani z třetiny, proto také otázky rozvoje nebyly dostatečně vydiskutovány. Mé chápání této problematiky jako začátečníka nebylo lepší. Pamatuji na kruté začátky, kdy mi někým z vedení města byla vyčítána pravidla o závazné části územního plánu, to když nemohlo být okamžitě vyhověno jistému stavebníkovi pro nesoulad jeho záměru s touto závaznou částí. Některé jednotlivce ve vedení města pak napadla myšlenka zrušit územní plán, aby se vyhovělo převážně neveřejným investičním záměrům. Stavební úřad se stal na určitou dobu nechtěným přívažkem radnice. V období tzv. malé a velké privatizace to šlo dokonce tak daleko, že radnice měla podle mínění některých radních zůstat pouze jako reprezentativní instituce, živena z daní, zbavena však starostí o rozvoj veřejné technické infrastruktury, služeb, sportu, kultury i bydlení. Tato představa se také částečně realizovala. Postupem času se přicházelo na rozpor mezi tím, co považovala střídající se zastupitelstva pro rozvoj města za důležité a tím, co nabízel územní plán z roku 1992. Nakonec byl nový územní plán schválen v roce 1998. Z předchozí pořizovatelské činnosti mě a kolegů vyplynulo několik zásadních zkušeností. Je to zaprvé minimální zájem a spoluúčast nejširší městské veřejnosti na přípravě a koncepci rozvoje území prostřednictvím územního plánu města. I když procesní pravidla umožňovala vlastně každému na této koncepci participovat, vimperských občanů se nikdy nesešlo při veřejných projednáních více než dvacet, členů zastupitelstva tak v počtu do pěti (ze 17 celkem). Další úskalí vidím v úspěšném přístupu k věci a potom i snahu získat za minimální prostředky maximum. V pokračující reálné urbanizaci města se částečně projevují i jistá negativa, se kterými si zatím nikdo neví rady. Nerealizují se stavby směrem od centra k okraji, ale opačně.

Nosným problémem při pořizování územně plánovací dokumentace pro šumavské obce vždy byl (a stále přetrvává) odlišný názor jejich samospráv na straně jedné, proti názoru Správy Národního parku a Chráněné krajinné oblasti Šumava (dále jen „Správa“) na straně druhé, a to na velikost územních požadavků těchto obcí. Příklad obce, která získala maximum ze své vhodné polohy při silnici I. třídy a železnice, je Čkyně. Zde způsobil zahraniční kapitál a iniciativa místní samosprávy zázrak. Za prací do nových provozoven dojíždí mnoho občanů i z Vimperka.

Téměř obdobně se daří bývalým tzv. střediskovým obcím Zdíkovu, Stachům a Vacovu, kde se rozmohlo zejména drobné a malé podnikání. Je zde poměrně velký zájem o bydlení, převyšující však možnosti těchto obcí investovat do základní technické vybavenosti. Na výše uvedených příkladech je vidět, jak různorodý je proces územního rozvoje Vimperska a co jej ovlivňuje. Samozřejmě, že existuje na tento rozvoj řada dalších, speciálních a odborných hledisek, než které jsem se snažil jako praktik aspoň ze základu popsat. Jinak budou hodnotit územní rozvoj Vimperska komunální politici, podnikatelé, jinak ekologové a občanská sdružení, jinak začínající mladá generace a jinak důchodová generace. Svým pohledem nás pak vidí a hodnotí zbytek Evropy.

Pokusím se proto nabídnout možnosti řešení některých hlavních pro-

blémů, které vyplývají z výše uvedené analýzy. Tyto možnosti chápu jako potenciaální rezervy, které by bylo možné při dobré vůli všech uplatnit postupně všude.

Řešení problematiky účasti veřejnosti na koncepci územního rozvoje

Územně plánovací dokumentace, speciálně územní plán obce (příp. sídelního útvaru), je nástrojem, který rozhodným způsobem skutečný rozvoj v území podmiňuje a zajišťuje. Již zmíněná výrazná neúčast veřejnosti na tvorbě tohoto dokumentu způsobuje pozdější střety právě mezi touto veřejností a státní správou či samosprávou. Současně platný stavební zákon a zejména návrh nového stavebního zákona nabízí veřejnosti při pořizování územního plánu maximální spoluúčast včetně možnosti uplatnění připomínek a námitek a dalších demokratických procedur. Jak ale přimět veřejnost ke spolupráci? Nemyslím si, že by se měly začít organizovat večerní doškolovací kurzy územního plánování pro dospělé. Zde již zřejmě ujel vlak. Je však dle mého názoru zcela reálné, aby představitelé obce a jeho úřadu (též za pomoci architekta) zahájili určitou systematickou spolupráci s místními základními školami s cílem, že přiměřenou a zábavnou formou vysvětlí mládeži principy a výhody podílení se na koncepci územního plánu a tím i celkového rozvoje jejich rodné obce. Mohou se pro tento záměr využít předměty typu občanská nauka. Osobně bych přivítal zařazení této látky, z důrazem na právě „naši obec“, do učebních osnov natrvalo. Potom by se nenásilným a přirozeným způsobem přenášely důležité informace do rodin žáků a studentů, až k jejich rodičům. Jsem přesvědčen o tom, především na základě každodenních kontaktů se všemi generacemi, že o pár let později právě mladí lidé využijí takto získané znalosti pro svou budoucnost.

Řešení problematiky rozboru dosavadního stavu využívání území a přípravy nové územně plánovací dokumentace, výběr zpracovatele dokumentace

Zde opět narážím na častý negativní jev, kterým je podcenění rozboru a vyhodnocení dosavadního rozvoje území. Následkem jsou nesmyslné návrhy řešení. Aby se v této věci, tzn. zvláště ve fázi přípravných prací a zadání územně plánovací dokumentace, eventuálně i v celém průběhu jejího pořizování mohlo kvalitativně pokročit, doporučoval bych samosprávám (bez zlého úmyslu) využít existence českých profesních komor (ČKA, ČKAIT) a jejich autorizovaných odborníků. Jejich činnost by spočívala v nezávislé oponentuře. Odborné zkorigování vizí samosprávy by se pozitivně odrazilo ve vyváženém návrhu a později v hospodárné realizaci konkrétních záměrů. V přímé souvislosti bych doporučil využít tohoto principu při výběru zpracovatele územně plánovací dokumentace. Tento výběr má mnohdy až příliš formální průběh, s jednoduchou motivací ušetřit peníze i čas. Možná by bylo vhodné pro tento typ veřejné zakázky zavést do budoucna speciální pravidla soutěže mezi architekty.

Řešení problematiky etapizace výstavby

V praxi se stále nedaří prosadit, aby územně plánovací dokumentace navrhla v urbanistické koncepci, minimálně směrně, rozumnou etapizaci výstavby tak, aby se v obcích rodily postupně ucelené funkční plochy, zejména pro bydlení. Důsledkem je skutečnost, že veřejné investice do technické a dopravní infrastruktury neprobíhají mnohdy hospodárně a plynule v postupných etapách. Hrozí jejich zablokování. Nedodržování tohoto principu způsobuje roztržštěnou a nehezku zástavbu, bez kvalitního propojení na stávající centra obcí, vzniká všeobecný i urbanizační chaos. Nelze si vůbec představit budoucí podobu obce nebo její části. Tento stav je dán různorodým vlastnictvím pozemků a zejména tlakem jednotlivých stavebníků na obec. Ta se většinou tomuto tlaku podvolí. Domnívám se, že tento stav je neudržitelný. Zde zejména postrádám odborný vliv zpracovatelů územně plánovací dokumentace.

Řešení uvedeného problému vidím v zakotvení etapizace výstavby do závazné části územně plánovací dokumentace. Musí to být zejména na takových plochách, kde se očekávají veřejné investice značného rozsahu,

případně významné podnikatelské záměry. Přípravě etapizace je potřebné věnovat více času, v návaznosti na promyšlené a reálné programy samospráv, za aktivní spolupráce především architekta urbanisty.

Ing. Václav Kokštejn, MěÚ Vimperk

Problematika veřejných služeb

Plány rozvoje území jsou základem, který se promítá do praktického výkonu veřejné správy zejména souhrnem veřejných služeb. K nim se ve své práci zajímavě vyjádřil ing. Eduard Nejd. Jeho práce je přínosná zejména posouzením variant výkonu veřejných služeb. Zároveň je zde zhodnocen vývoj převodu majetku ze státu na obce a činnost příslušných organizací, zajišťujících veřejné služby, přičemž toto hodnocení nepostrádá posouzení pozitivních i negativních dopadů celého procesu.

Návrh řešení zajištění veřejných služeb obcí do budoucna.

Jsou uváděny pouze některé základní varianty řešení, v praxi lze určitě aplikovat širší spektrum řešení a především jejich kombinace.

Varianta A: obec transformuje příspěvkovou organizaci do jedné či více obchodních společností (teoreticky jiných právních subjektů), kde bude obec vlastnit 100% obchodního podílu.

VÝHODY

- přímá kontrola zakladatelem
- v návaznosti na předchozí, do určité míry zjednoduší korekce smluvních vztahů
- možnost efektivnějšího řízení subjektu
- relativní rychlost a jednoduchost řešení

NEVÝHODY

- zakladatel musí stejně ctít zákon o zadávání veřejných zakázek
- kapitálové vklady jsou též na zakladateli
- nová společnost přebírá „zátěž“ svého předchůdce
- hrozí stále nebezpečí, že společnost nebude expandovat a „polštář“ obecní zakázky se stane brzdou

Varianta B: obec vypíše výběrové řízení a zajistí tak provádění veřejných služeb dodavatelskou firmou.

VÝHODY

- zrušení starých vazeb a nastartování nového systému
- možnost specializovat zakázku, navíc s možností okamžitých investičních vkladů ze zdrojů mimo rozpočet města
- většinou skokové zkvalitnění služeb
- relativní oddělení od obecní politiky

NEVÝHODY

- náročnost na provedení tohoto řešení
- jedná se po dobu trvání do značné míry o nezvratný krok
- rizika, že smluvní zajištění bude obsahovat nenapravitelné (nebo za cenu kompromisů)
- nedostatky v našich podmínkách nedokonalého konkurenčního prostředí se mohou služby značně prodražit

Varianta C: obec zruší stávající subjekt a zajistí službu buď přímo prostřednictvím vlastní organizace.

VÝHODY

- má jednoznačně přímou kontrolu a to kvality i kvantity služby, ceny
- nemusí vytvářet zisk
- dočasně výhodné daňové prostředí

NEVÝHODY

- obec bere na sebe přímou starost o službu
- obtížně se politicky prosazuje
- plátcem služby i do výhledu je obec a to včetně investic (nemůže se spojit s případnými partnery)
- služba není vůbec oddělena od politiky

Před prováděním jakýchkoliv změn v systému zajišťování veřejných služeb by měla provést několik základních kroků a zejména u rozsáhlých změn by neměla na přípravě změn šetřit. Mělo by se jednat o řešení zapadající do dlouhodobé strategie obce, které zaváže i budoucí politické reprezentace obce a významnou měrou ovlivní spokojenost většiny občanů obce s celkovými životními podmínkami. Základní kroky by měly být asi tyto:

Obec musí dlouhodobě (ne na jedno rozpočtové období) stanovit své priority při zajišťování rozvoje veřejných služeb.

Při řešení konkrétní veřejné služby musí obec stanovit cílový stav, kolik prostředků je ochotna zaplatit za službu, jakou požaduje kvalitu a kvantitu. Současně musí zajistit důkladnou analýzu stávajícího stavu.

Při případném zadávání veřejných zakázek musí bezchybně a pro ni výhodně realizovat výběrová řízení. Závazky ze smluvních vztahů se nesmí v žádném případě stát zátěží v budoucím období.

Při zajišťování veřejné služby neexistují žádné paušální návody a recepty. Konkrétní řešení musí být vždy jedinečné, respektující druh služby a konkrétní podmínky v obci, případně i celém regionu.

Ing. Eduard Nejd, Magistrát města České Budějovice

Komunikace při optimalizaci sítě škol

Důležitým prvkem rozvoje území je struktura institucí tento rozvoj zajišťujících. Šance naší země po vstupu do EU je především ve vzdělanosti, podmiňující rozvoj vědy, výzkumu, techniky, tedy našich i v minulosti nejvýhodnějších vývozních artiklů. Každý vědec však začínal u násobilky, kvalita základních škol je tedy určující pro další vývoj lidí i společnosti. Obce mají vliv na jejich síť, na to, v jakých podmínkách se bude výuka odehrávat. Vzhledem k významu jsme k této problematice vybrali dvě práce, z nichž je patrné, že i města tak trochu soupeřící, tedy České Budějovice a Tábor, volí podobné postupy se zásadním důrazem na komunikaci s občany.

Optimalizaci sítě škol se především rozumí taková opatření, kterými dojde k redukci počtu školských zařízení. Těmito opatřeními může být slučování škol, omezování provozu na odloučených pracovištích, ale především jejich uzavírání. V každém případě se jedná z hlediska dotčených pedagogů a veřejnosti o nepopulární a nepřijemné kroky. Proto je důležité s těmito lidmi od samého počátku komunikovat, poskytovat jim co nejvíce informací a zajistit jejich účast při důležitých jednáních. Jedním z řešení, jak postupovat při komunikaci s pedagogy a veřejností může být vytvoření pracovní skupiny. Pracovní skupina by se rozdělila na tři sekce:

zřizovatelská – složená ze členů zastupitelstva města, pracovníků odboru školství a zástupce komise pro výchovu a vzdělávání
pedagogická – složená ze zástupců pedagogické veřejnosti
veřejná – složená ze zástupců rodičů

Každá sekce by pracovala samostatně. Podkladové materiály by tvořila zřizovatelská sekce a předkládala je sekci pedagogické a veřejné. Stanoviska pedagogické a veřejné sekce by byla konzultována na společných jednáních (všech tří skupin). Konečné stanovisko by bylo výsledkem společných jednání, byly by do něj zapracovány také náměty vzešlé z pedagogické a veřejné sekce a bylo by předloženo zastupitelstvu města.

Konkrétní případ: Optimalizace sítě škol v Táboře

Vzhledem k tomu, že v posledních několika letech docházelo k úbytku dětí ve školách, uložilo Zastupitelstvo města Tábora odboru školství zpracovat koncepci školství v Táboře. Při zpracování koncepce Zastupitelstvo města Tábora kladlo důraz na zachování kvality výuky a rozvoje škol a tříd s různými zaměřením a na respektování hlediska hospodárnosti.

Optimalizace – osnova, postup prací
- návštěva všech školských zařízení s cílem posoudit současný stav, jak po stránce využití kapacity, materiálního vybavení a případně využití těchto objektů k jiným účelům

- sestavení kritérií, podle kterých se bude postupovat při návštěvách jednotlivých školských zařízení
- historie ZŠ, MŠ
- přehled investic a udržovacích prací 2000 – 2003 a stručný přehled investic na 2004-2006
- demografický vývoj – požádat o zpracování Český statistický úřad, odbor vnitřních věcí – matrika
- počty žáků v MŠ a ZŠ, deset let zpět (přehled poklesu žáků)
- výhled počtu žáků, perspektiva 4-5 let
- rozmístění škol
- problematika ekonomická
- problematika legislativní
- problematika vzdělávací a pedagogicko psychologická
- vypracování variant koncepce
- informace v médiích o jednání pracovní skupiny, prezentace veřejnosti
- vypracování závěrečné zprávy

Pracovní skupina vypracovala 3 varianty vývoje koncepce školství v Táboře. O všech variantách bylo hlasováno a nakonec byla Zastupitelstvu města Tábora doporučena ke schválení pouze jedna varianta, která získala téměř 100% podporu. Tato varianta spočívala ve sloučení stávajících 8 škol do 4 nových subjektů, přičemž 2 školy by měly být během 5-ti až 6-ti let uzavřeny jako odloučená pracoviště.

Zřízení pracovní skupiny mělo za následek vyjasnění si všech názorů a připomínek dopředu, než došlo ke schválení navržené koncepce v zastupitelstvu města a předešlo se tak bouřlivým neefektivním diskusím při samotném jednání zastupitelstva města.

Z hlediska komunikace zřizovatele s rodičovskou veřejností i pedagogickými sbory byla pracovní skupina svým způsobem jakýmsi filtrem mnoha myšlenek a názorů proudících ze všech zúčastněných stran. Pracovní skupina byla nositelem informací šířících se od zřizovatele k ostatním zúčastněným, tedy k rodičovské veřejnosti i pedagogickým sborům, ale i naopak.

Ing. Radomír Kouba, MěÚ Tábor

Optimalizace sítě základních škol

Možnosti provedení optimalizace.

V praxi nastávají případy, kdy provést optimalizaci je skutečně výhodné a vhodně provedená optimalizace nejen ušetří prostředky, ale i zkvalitní výuku.

První případ:

V menších místech existují úplně základní školy, které mají pouze po jedné třídě v ročníku. Tyto školy jsou z hlediska mzdových nákladů velmi drahé, na druhém stupni však nejsou schopny zajistit kvalitní a aprobovanou výuku. Jeden učitel zde učí několik předmětů, v mnohých není odborník a často dostane předměty na doplnění úvazku i takové, o které vůbec nestojí. Ve škole není možné dělit jazyky, když už pomineme, že zde často chybí kvalifikovaný jazykář. Také nabídka volitelných předmětů je velmi omezená. V takovýchto případech je velmi výhodné v obci ponechat pouze 1. stupeň, aby nejmenší děti nemusely dojíždět a žáky 2. stupně nechat dojíždět do větší městské školy, které má alespoň 2 paralelní třídy v ročníku a zajistí tak kvalitní a aprobovanou výuku.

Druhý případ:

Ve městě máme několik škol, které mají tendenci klesajícího zápisu do 1. tříd. Stane se, že školy zapisují pod 50 dětí v ročníku. Pro první stupeň tyto počty ještě nejsou alarmující, první třídy by měly být naplňovány dokonce do počtu 20 žáků (i když zastaralá vyhláška dovoluje do 30). Školám však odejdou děti do víceletých gymnázií nebo specializovaných škol.

Také někteří prvňáci mohou být vráceni do MŠ. Reálně tak hrozí, že na druhém stupni zůstane jen jedna třída v ročníku a tím opět nezajistíme

aprobovanost. Zde je proto nanejvýš vhodné provést optimalizaci sloučením vhodných škol. Sloučená škola má pak možnost provozovat druhý stupeň se dvěma nebo třemi paralelními třídami v ročníku i po odchodech žáků do jiných škol, zejména víceletých gymnázií.

Třetí případ:

Pokles dětí na vsích nutí málotřídní školy ke snižování počtu tříd. Tam kde kdysi byla pětitřídní národní škola (což byl velmi dobrý stav), se dnes provozují školy s více ročníky v jedné třídě. Začínají být už i takové extrémní, že jedna učitelka vyučuje v jedné třídě i 4 ročníky. V těchto případech by už bylo namístě takovou školu v rámci optimalizace zavřít a děti dopravit do větších sídel. Z lidského hlediska je dojíždění nejmenších dětí problém. Proto by měl stát (potažmo kraje) vytvořit systém školních autobusů. Ale pozor, školní autobus není totožný s linkovým autobusem. Školní autobus by měl dítě vyzvednout nejlépe před jeho domem, řidič by měl zajistit dozor a dovést dítě před školu, kde by ho převzaly vychovatelky školní družiny. Při návratu domů pak pochopitelně odvozd dítěte od školy nejlépe k jeho domu. Školní autobus by měl vykonat jeden ranní svoz a dva odpolední rozvozy (pro žáky 1. a pozdější pro žáky 2. stupně). Jízdní řád by měl být velmi volný, je nutné počítat s opozdilcem, který třeba zaspal a v případě volné kapacity by mohli spoj využít i ostatní obyvatelé obcí. Základní bezpečnostní podmínka je ta, že dítě při přepravě sedí, v některých zemích jsou ve školních autobusech na všech sedadlech i bezpečnostní pásy. Z konzultací s řediteli velkých škol víme, že mnohá městská škola by mohla provozovat takovýto autobus a řidič by mohl být přímo zaměstnanec školy. Vše závisí na penězích, možná kdyby se provedla důsledná optimalizace velmi husté sítě škol, která u nás je, pak by ve svém důsledku systém školních autobusů mohl znamenat i úspory a lepší využití státních i obecních finančních prostředků. Provoz těch nejmenších škol je nesmírně drahý jak pro stát, tak i pro samotné obce, zvláště má-li škola vyjímkou. Je ale zcela na vůli zřizovatele, zda se rozhodne potřebné finanční prostředky doplatit - záleží to na nastavení priorit v obci.

Čtvrtý případ:

Ve větším městě se může stát, že zde existuje více základních škol, které jsou relativně blízko od sebe a všechny trpí nedostatkem dětí a je třeba některou školu úplně uzavřít. V tomto případě je vhodné provést optimalizaci nevypsáním zápisů do 1. tříd na vytipované škole. Tímto se zahustí počty dětí v prvních třídách na ostatních školách v lokalitě. Pracovníci utlumované školy mají čas si hledat nové uplatnění - je možná i dohoda s řediteli ostatních škol, aby přednostně zaměstnávali lidi z utlumované školy - nenastává tedy žádný sociální otřes. Utlumovaná škola v tomto režimu může fungovat maximálně 5 let - pouze do té doby, než zde zanikne 1. stupeň. Zřizovatel tak má 5 let na přípravu dalšího kroku: Buď musí počítat s tím, že po 5 letech bude na ostatních školách už taková volná kapacita, že tam přejdou ucelené třídní kolektivy 2. stupně i se svými učiteli, nebo že zbytkový druhý stupeň po 5 letech sloučí s vhodnou základní školou v lokalitě.

A ještě úplně na konec malou perličku:

Při studiu starých obecních a školních kronik z 19. století jsem objevil poníženu žádost jednoho vesnického kantora. Ten žádá PT ctěně obecního zastupitele, aby ráčili zvážít možnost přijetí druhého učitele do školy, neboť vyučování 147 dítek v jedné třídě je velmi obtížné. Zastupitel jeho žádost zamítl s odůvodněním, že v době jarních a podzimních prací stejně mnoho dětí do školy nechodí a tudíž by byly prostředky na plat druhého učitele vynakládány neúčelně. V sousední vsi osvěceni zastupitelé provozovali dvoutřídní školu s pouhými 114 žáky. Inu problém optimalizace a společenských priorit ve školství je asi tak starý, jako je školství samo...

Mgr. Lubomír Paleček, Magistrát města České Budějovice

Financování a kontrola

I ve veřejné správě se říká, že o peníze jde až v první řadě a je pravda, že s prázdnou kapsou ani sebeobětavější úředník pro obec moc nezmuže.

Důležitý je objem peněz, se kterým může obec manipulovat a který sama může ovlivnit jen zčásti. Stejně důležité je ale i to, jak se s finančními prostředky nakládá, jak je kontrolováno jejich využití. To už je oblast, kterou obec ovlivnit může a musí. Patří sem jak proces rozhodování o zaměření finančních toků, kde jsme kontrolory zejména my, občané, tak proces vlastního financování schválených a plánovaných činností, kde mnohé nedostatky odstraní vnitřní kontrola, jak plyne z práce ing. Klůčkové.

Závěry z finančních kontrol

Dle zákona o finanční kontrole Statutární město České Budějovice vytvořilo systém finanční – veřejnosprávní kontroly. Především jde o kontrolu:

- hospodaření příspěvkových organizací ve své působnosti
- u žadatelů o veřejnou finanční podporu nebo u příjemců veřejné finanční podpory (poskytnutých neinvestičních dotací a poskytnutých půjček fondu rozvoje bydlení)

Tento systém v roce 2003 byl vyhodnocen následovně:

- objem kontrolovaných veřejných prostředků činil Kč 61 064 644,00
- objem zjištěných nedostatků činil Kč 421 497,00
- k nápravě uloženo celkem 53 případů
- ve smyslu § 22 odst. 6 zákona o finanční kontrole byly zjištěny 2 závažné případy, které představovaly neoprávněné čerpání fin. prostředku ve výši Kč 358 200,00
- skutečně 16 akcí veřejnosprávní kontroly na místě, z toho 4 akce byly zařazeny mimořádně
- příspěvkovým organizacím byla poskytnuta metodická činnost týkající se zákona o účetnictví a postupů účtování

Mezi nejvíce zjišťované nedostatky patřilo:

- účetní doklady neobsahovaly náležitosti stanovené zákonem o účetnictví
- není dodržována směrnice RM o příspěvkových organizacích
- je chybně účtováno o časovém rozlišení nákladů a výnosů
- není účtováno o pohledávkách
- není účtováno o poskytnutých zálohách
- není inventarizován cizí majetek
- není prováděna inventarizace pohledávek a závazků
- není prováděna inventarizace majetku v operativní evidenci
- inventurní soupisy nejsou podepsány všemi členy inv. komise
- vyřazení majetku není dokladováno v souladu se zákonem o účetnictví
- neoprávněné použití finančních prostředků a porušení rozpočtové kázně
- není zabezpečena ochrana svěřeného majetku
- nedodržování uzavřených smluv o půjčkách fondu rozvoje bydlení
- nedodržování zákoníku práce

Ing. Eva Klůčková, Magistrát města Č. Budějovice

Rozpočet a komunikace s občany

Občané by měli vědět, jak obec s finančními prostředky nakládá. Důležité proto je, jak obec informuje občany o rozpočtu, jak umí vysvětlit jeho priority, jak reaguje na konkrétní potřeby a slabá místa. Občan má právo se k rozpočtu vyjádřit již ve fázi jeho sestavování, jde tedy o to, zda je vytvořen systém jeho informovanosti, sběru připomínek, ale i zda tohoto systému občané využívají.

Návrh rozpočtu je věc veřejná – musí být vhodným způsobem zveřejněn nejméně na dobu 15 dnů před jeho projednáváním v zastupitelstvu. Město Cheb návrh rozpočtu zveřejňuje na úředních deskách, které jsou rozmístěny po celém území města, na svých internetových stránkách a ve svém měsíčníku – Radničních listech. Pokud to umožní uzavěrky regionálního tisku, je publikován i tam. Pro občany je zcela jistě nejvýhodnější seznámit se s návrhem rozpočtu města Chebu ve zmíněných Radničních listech, protože:

- jsou dostupné všem – jsou dodávány do každé domácnosti zdarma
- návrh rozpočtu je v nich zveřejňován v delším časovém předstihu, než

stanoví zákon

- k návrhu rozpočtu je připojena informace o časovém horizontu prací na tomto dokumentu a výzva, aby občané se svými návrhy a připomínkami zbytečně neotáleli
- je zde komentář k vlastnímu návrhu rozpočtu, kde jsou občané seznámeni se základními „pravidly“ při zpracování návrhu rozpočtu a jsou zde odůvodněny konkrétní navrhované příjmy a výdaje

Občané mají právo uplatnit své připomínky ve stanovené lhůtě při jeho zveřejnění a nebo ústně při zasedání zastupitelstva. V Chebu jim ale nikdo nebrání, aby reagovali i dříve, proto se návrh rozpočtu zveřejňuje s předstihem v Radničních listech. Dále jsou vedením města písemně oslovovány všechny politické strany, působící v Chebu, aby se rovněž zapojily do zpracování návrhu rozpočtu města na příští rok. Dalším, „nepřímým“ způsobem, jak se mohou občané zapojit do zpracování návrhu rozpočtu města Chebu, je zúčastnit se jedné z mnoha anket, pořádaných vždy ke konkrétní problematice městským úřadem.

Na jedné straně je občanům dáвано právo a možnost „zapojit se do věci veřejných“- město Cheb vyvíjí v tomto směru značnou iniciativu. Na druhé straně je však jejich reálné využívání. Ze své praxe musím konstatovat, že v Chebu občané této možnosti příliš nevyužívají, své připomínky a návrhy spíše uplatňují politické strany. Je pravda, že podat reálný návrh, přednést smysluplnou a věcnou připomínku k návrhu rozpočtu není úplně jednoduché. Občan by měl mít o rozpočtu města alespoň minimální znalosti (o jeho celkové finanční úrovni, měl i by být schopen vnímat nejzákladnější souvislosti), o časovém horizontu jeho přípravy i o stanovených prioritách v dříve schváleném rozpočtovém výhledu. Určitým řešením, jak odstranit uvedené problémy, je návštěva občana na městském úřadě. Pokud se že občan Chebu se s návrhem rozpočtu seznámil v Radničních listech, je mu doporučováno, aby se obrátil na finanční odbor a domluvil si schůzku předem – zejména, pokud má námětů více. Zde s občanem příslušná pracovnice projedná jeho náměty a připomínky, zodpoví mu otázky a podá vysvětlení. Občan má potom možnost podat včas a kvalifikovaně svůj návrh. Tato „nabídka“ je občany využívána jen zřídka. Více jí využívají představitelé politických stran, a to zejména těch menších, které mají malé zastoupení v orgánech města.

Ing. Ladislava Holcová, MěÚ Cheb

Místní poplatky ve světle novel

Každá koruna je dobrá, i ta, která přiteče z místních poplatků.

O zkušenostech z úpravy příslušných zákonných norem a o vlastních názorech k nim pojednává práce V. Valešové.

Úprava zákona č. 565/1990 Sb., o místních poplatcích, ve znění pozdějších předpisů, reaguje na dosavadní zkušenosti a poznatky z výkonu správy místních poplatků obcí a měst a na změny souvisejících právních předpisů. Mnohé změny v zákoně přispějí k jednoznačnosti výkladu při správě místních poplatků a k odstranění některých nežádoucích právních nejistot nejen na straně správců poplatků, ale i poplatníků a plátců. Pozitivní a podstatnou změnou je zvýšení maximální možné výše poplatku ze psů až na 1 500,- Kč za kalendářní rok a jednoho psa. Je dána možnost obcím navýšit příjmy u tohoto poplatku. Poněkud diskutabilní je nový pojem „držitel psa“. Ve zprávě předkládané do Parlamentu ČR se jedná se o návrat k právnímu vymezení osoby poplatníka před rokem 1990 s cílem zamezit častým případům nedodržování poplatkové povinnosti ze strany vlastníka psa.

Nekalý postup poplatníků opět bude možný, avšak nepůjde již o pouhé obcházení zákona či obecně závazné vyhlášky o místních poplatcích, ale o jejich přímé porušování. Z celkového počtu cca 6500 psů přihlášených do evidence správce poplatku v Č.B. je kolem 50 % přihlášeno na důchodce. U poplatku za užívání veřejného prostranství je možno počítat s nárůstem příjmů obcí.

Nově je zpoplatňováno umístění staveb dočasného charakteru a zařízení sloužící pro poskytování prodeje a služeb a užívání veřejného prostranství, kterým se rozumí provádění výkopových prací. Upřesnění, že se

poplatek vypočítává za každý i započatý den, zamezí mnohým sporům mezi správcem poplatku a poplatníkem. Sazba poplatku zůstala beze změny.

U poplatku ze vstupného vlivem, že se odečítá daň z přidané hodnoty, je-li obsažena v ceně vstupného, sníží se příjmy obcí za tento poplatek. Konkrétně v Českých Budějovicích o cca 400 tis. Kč. Naopak zpoplatnění reklamních akcí přinese zvýšené příjmy do pokladen obcí.

Poplatek z ubytovací kapacity lze od 1.1.2003 navýšit z 2,- Kč na 4,- Kč a pokud obce využijí tuto možnost danou zákonem, mohou si zvýšit příjmy za tento poplatek. V případě Českých Budějovic bylo správcem poplatku navrhováno zvýšit sazbu poplatku z 2,- Kč na 4,Kč, což by znamenalo zvýšení příjmů o částku 620 tis. Kč., ale zastupitelstvo města rozhodlo ponechat poplatek pro rok 2004 ve výši 2,- Kč. Od 1.1.2004 jsou ze zákona vypuštěna ubytovací zařízení, která slouží k poskytování přechodného ubytování a zpoplatnění budou podléhat pouze ubytovací zařízení určená k přechodnému ubytování za úplatu. Podle předběžných zjištění konkrétně na území města České Budějovice, je velký počet ubytovacích kapacit sloužících k poskytování přechodného ubytování, ale nejsou určeny k poskytování přechodného ubytování a tudíž poplatek nebudou odvádět.

Zákon o místních poplatcích doznal k 1.1.2004 řadu změn, ale dle mého názoru je ještě ponechán prostor určitým pochybnostem při výkladu, a to i v novelizovaných ustanoveních. Na druhé straně řadu změn obce nepochybně přivítají např. zvýšení sazeb některých poplatků, zavedení zákonné povinnosti vést evidenční knihy pro bytovatele, zvýšení včas nezaplaceného poplatku až na trojnásobek.

Praxe ukazuje, že někteří poplatníci chápou místní poplatky jako poplatky za určitý úkon správního orgánu nebo jako platbu, které má odpovídat určitá protihodnota. Pokud by došlo k přetransformování místních poplatků na obecní nebo místní daně, tak by byla určitě posílena jejich úloha.

Věra Valešová, Magistrát města Č. Budějovice

Komunikace s občany

Veřejná správa již ve svém názvu předjímá potřebu či dokonce povinnost informovat občany o svých postupech, mluvit s nimi. Jistě, plno činností ovlivňují zákonné normy, jejichž charakter může občan ovlivnit pouze při volbách zákonodárců, tedy parlamentu. Mnoho stránek denního života však řeší obce ve své nebo přenesené působnosti, a zde veřejná správa musí s občany komunikovat. Jedním z oborů, kde se dobrá komunikace s občany skutečně promítne do zabránění mnoha problémům je činnost stavebního úřadu, což dokládá ve své práci ing. Zeman.

Komunikace s občany a stavební úřad

Výsledek komunikace stavebního úřadu s veřejností má vliv na utváření celkového vzhledu města a prostředí zejména při zpracování územně plánovací dokumentace, při rozhodování podle stavebního zákona předchází problémům a konfliktním situacím, čímž řízení urychluje a zefektivňuje a v neposlední řadě posiluje důvěryhodnost a kladné vnímání úřadu a státní správy jako celku. Po roce 1989 došlo k překotným společenským změnám, které přinesly rozsáhlou rekonstrukci legislativy a nestabilitu právního prostředí. Přizpůsobování se těmto změnám přineslo řadu obtíží, v řadě případů i morální selhání jednotlivců. Tyto negativní zkušenosti jsou pak generalizovány na úřad jako celek. K negativnímu vnímání úřadu často přispívají i laické, neprofesionální a jednostranně negativně zaměřené reportáže zejména komerčních médií.

Komunikace s veřejností v intencích etického kodexu úředníka veřejné správy je proto prvotním předpokladem ke změně a nápravě této situace. Úřad si musí uvědomit potřebu rozvoje svých zaměstnanců, který by měl vyústit ve změnu chování směrem ke klientům. Výkon státní správy je potřeba chápat jako službu veřejnosti a proto je třeba při komunikaci s veřejností navodit atmosféru partnerství, korektnosti a ochoty bez předsudků naslouchat.

V průběhu jednání je nutné se zdržet se všeho, co by mohlo narušit důvě-

ryhodnost úřadu, nezvýhodňovat při řízení žádného z účastníků, zachovávat mlčenlivost, jednat politicky nestranným způsobem, bránit oprávněné zájmy občanů a věci vyřizovat včas, bez zbytečných průtahů a za použití nejvhodnějších prostředků, aby řízení probíhalo hospodárně a účastníci řízení nebyli nepřiměřeně zatěžováni. Rovněž je nutné být připraven na zvládnutí kritických situací s konfliktními osobami, vystupujícími vždy v opoziční roli. V těchto případech je třeba „nebojovat“ a nepřít se s oponentem, což je ve svém důsledku kontraproduktivní, ale využít užitečnou kritiku a uplatnit principy asertivního chování. Jelikož náš přístup ke klientovi se zrcadlově odráží v přístupu klienta k nám, je důležité při jednání s kýmkoliv dodržovat společensky uznávané normy a takt. Cílem komunikace by mělo být věcné a konstruktivní projednání určité záležitosti. Rozhovor musí být veden etickou, kulturní a kultivovanou formou, stručně, názorně a srozumitelně, s rozvážností a emocionální vyrovnaností. Ve fungující komunikaci by měla být uplatněna i zpětná vazba, tzn. ubezpečit se, že jsem správně porozuměl sdělenému, a naopak se přesvědčit, že posluchač rozuměl mému sdělení. Klíčovým momentem úspěšné komunikace je vědomí potřeby komunikovat a ochota naslouchat druhé straně a pochopit její situaci a potřeby.

Význam komunikace mezi úřadem a veřejností je nesporný.

Za zajímavé a nápadité řešení, jak zapojit širší veřejnost do spolupráce s úřadem ve městě, považuji ustanovení dětského zastupitelstva. Tento orgán, složený ze zástupců dětí základních škol již přispěl k řadě perspektivních a originálních námětů, které se podařilo uplatnit v praxi (např. budování a rekonstrukce sportovišť, vybavení dětských hřišť, návrhy názvů nově vzniklých ulic, barevnost fasád, zajištění úklidu ve městě apod.). Touto iniciativou se otevírá prostor získat bezprostřední podněty a nestranné názory na utváření města z jiného, „dětského“ úhlu pohledu. Důležitý je jistě i ten fakt, že si děti uvědomují svůj podíl na utváření či chodu města a mohou tak pozitivně působit na své vrstevníky i okolí. Děti se své činnosti věnují aktivně a s opravdovým zájmem, což je předpokladem pro jejich budoucí působení.

Ing. Jaromír Zeman, MěÚ Strakonice

Aplikace teorie řízení při komunikaci s občany

A jaký by onen komunikátor, tedy úředník příslušného úřadu měl být?

Nad tím se zamýšlí ing. Hrabák.

Vedle odborných znalostí jsou pro úspěšné vedení důležité i osobní vlastnosti úředníka:

Osobní kompetence:

- schopnost samostatného rozhodování – při ústním jednání je úředník sám (bez možnosti porady s kolegy či nadřízeným) a reagovat musí bezprostředně, nerozhodné jednání, odkládání rozhodnutí vede k neúměrnému prodloužení řízení,
- schopnost vést (ústní) jednání k vytčenému cíli, nenechat jej rozplznout v detailech,
- umění dobré komunikace s lidmi,
- odolnost vůči stresu a umění vypořádat se přiměřeným způsobem i s nepřiměřeným či neurvalým chováním účastníků řízení – úředník by měl být schopen se s tímto jednáním vyrovnat a jednat klidně, slušně, ale rozhodně,
- umění srozumitelně formulovat požadavky zabezpečující veřejný zájem a odůvodnit je,
- dobré vystupování, jehož součástí je i přiměřené oblečení a dodržování zásad společenského chování.

Sociální schopnosti úředníka:

- najít odpovídající způsob komunikace se všemi účastníky řízení (od odborně vyškoleného právníka po staženku, která nemá o stavebním řádu ani ponětí),
- porozumění – umění efektivně vyslechnout účastníka řízení a poradit mu

- s problémem nebo jej odkázat na jiné oddělení,
- umění vysvětlit například odborné důvody na urbanistické či architektonické požadavky,
- být otevřený k lidem, s kterými jedná.

Řídící vlastnosti (tyto vlastnosti uplatňuje úředník především ve vztahu k dotčeným orgánům státní správy).

Musí umět:

- vést jednání především při ústním projednávání tak, aby vedla k jasnému cíli a neutápěla se v nepřehledných detailech,
- koordinovat stanoviska dotčených orgánů státní správy, umět nalézt dohodu pokud je protichůdná,
- požadovat přepracování, či upřesnění stanovisek dotčených orgánů státní správy, pokud nevyhovují dikci stavebního zákona,
- vyjednávat dohodu s vlastníky a účastníky řízení, pokud je možné smírné vyřízení věci.

Ing. Vladimír Hrabák, MěÚ Prachatice

Co je referendum?

V práci veřejné správy a především v samosprávě jde vedle nutnosti znát názory občanů a schopnosti či ochoty tyto názory akceptovat i o vytvoření prostoru pro to, aby občané mohli jistě kroky a děje přímo ovlivnit. Takovýmto prostorem je institut referenda. Slovo referendum je známo, jeho obsah a možnosti již méně. Navíc se většina politiků všech úrovní sice zejména před volbami zaklíná nutností vytvářet občanům prostor pro jejich iniciativu ve správě věcí veřejných, při slově referendum však některým naskakuje husí kůže. Vždyť prý tzv. prostý občan nemá potřebné informace, není odborníkem, atd., je tedy třeba, aby rozhodovalo politické uskupení v té chvíli vládnoucí. Právě pro rozporuplnost této situace nás zaujala práce JUDr. Vackové.

Referendum je tedy dnes vlastně způsob aplikace přímé demokracie v prostředí zastupitelské demokracie, kde jediné může také jako samostatný institut fungovat a plnit svou základní funkci, která vychází z jeho zvláštního vztahu k zastupitelskému zákonodárnému sboru. V přímé demokracii se totiž veškeré projevy uskutečňují jakýmsi referendem, tj. přímým vyjádřením všech občanů ke všem problémům, a proto není možno nalézt žádný protipól referenda tak, aby bylo možno hovořit o něm jako o samostatném politickém institutu. Pouze v demokracii, kde existuje zastupitelský sbor, je proto možno hledat a nalézat funkce a významy referenda. Současně však je nutno si přiznat, že povaha a funkce popisovaného institutu jsou vnitřně natolik rozmanité a rozporuplné, že se nabízí několik otázek, jejichž zodpovězení není jednoduché, a naznačuje, že nelze jednoznačně říci, do jaké míry je zakotvení institutu referenda nutné a nepostradatelné. První z nich je myšlenka, proč vlastně kontrolovat orgány, které lid sám zvolil a měly by tudíž kopírovat a reprezentovat jeho zájmy? Druhý dotaz pak spočívá v důvodech ryze pragmatických, a totiž, jak lze objektivně usuzovat, že otázky, s nimiž se nedokáží jednoznačně vypořádat orgány k tomu povolané a vybavené nejen potenciálem osobním, ale též věcným, dokáže posoudit lid?

JUDr. Dagmar Vacková, MěÚ Tábor

Etika veřejné služby

Spokojenost občanů se správou věcí veřejných je přímo úměrná tomu, jak s nimi budou tyto věci probírány, jaký bude vytvářen prostor pro možnost občana problémy místa, obce, ovlivňovat. Ve stejné míře bude však jeho názor na úřady ovlivněn způsobem jednání úředníků, jejich ochotou, vstřícností o odborností. Občané však mají někdy pocit, že by se úřad bez nich klidně obešel, že obtěžují, že zde úřad není pro ně. Mnohdy je tento pocit oprávněný. Kurz vedoucích úředníků však ukázal, že se vedoucí

pracovníci právě nad etikou práce zamýšlejí, že v ní problém vidí a mají snahu ho řešit.

Kodex etiky

Principem tohoto kodexu je vytvářet základ pro vybudování a udržení důvěry veřejnosti, chovat se zákonně při rozhodování a mít rovný přístup ke všem právnickým i fyzickým osobám. Může to být třeba procedura rozhodování a její bezmyšlenkovitě uplatnění předpisu, který už ztratil své opodstatnění, např. změnou režimu, což by poškodilo ty, o jejichž „blaho“ by mělo jít – občany přicházející na úřad s důvěrou v tuto instituci. Další zásadou, související s výše uvedeným, je vysoká odbornost, kterou si zaměstnanec neustále prohlubuje, jedná vždy korektně s ostatními zaměstnanci úřadu a se zaměstnanci jiných úřadů. Objektivní rozhodování je možná tou nejtěžší vlastností, kterou musí úředník zvládnout. Záleží na spoustě okolností, které ho ovlivňují a ne vždy je věcnost silnou stránkou úředníka.

Určitou zvláštností je střet zájmů. Zde se praktikuje ve většině případů zásada – „není možné prosazovat vlastní zájmy na úkor klientových zájmů“. Přitom je to skutečný etický problém. Platí, že každý si musí případný střet zájmu pro sebe zvážit sám a rozhodnout se v konkrétním případě. Jednáním v dobré míře se rozumí v podstatě jednat na rovinu, nedělat „podfuky“, nezakrývat podstatné skutečnosti, jako třeba i ten fakt, že není v mých silách dostat závazku. V minulosti si každý pomáhal k „výdělku“ jak mohl. Znamenalo to výhodu pro něj, pro jeho rodinu, blízké a příbuzné osoby, či osoby, se kterými měl obchodní nebo politické vztahy. Dnes je úředník zaměstnanec, který nesmí připustit, aby došlo ke střetu jeho soukromého zájmu s jeho postavením ve veřejné správě. Na tento problém upozorňoval již Pracovní řád pro úředníky z r. 1870, který zmiňuje, že úředníci mají mít stále na mysli, že tisíce jiných osob jsou ochotny okamžitě nastoupiti na jejich místa.

Zásadní samozřejmostí etického kodexu, kterou bych chtěla zmínit, je oznámení nepřipustné činnosti. Zaměstnanec vynakládá veškeré úsilí, aby zajistil maximálně efektivní a ekonomické spravování a využívání finančních zdrojů, zařízení a služeb, které mu byly svěřeny. V případě, že zjistí ztrátu nebo újmu na majetku ve státním vlastnictví nebo na majetku ve vlastnictví územních samosprávných celků, podvodné či korupční jednání, tuto skutečnost oznámí. Pokud by byl požádán, aby jednal v rozporu s právní úpravou, nebo způsobem, který představuje možnost zneužití úřední moci, takové jednání odmítne a rovněž oznámí.

Pro dostatečné šíření etiky do všech sfér by měla být nezbytností důkladná výchova v této oblasti na školách i v zaměstnání. Jde o to, aby člověku byly vlastní určité principy a modely rozhodování. Etika se nedá naučit, je jí třeba vnímat podle daných okolností. To znamená, že člověk, který bude perfektně znát všechny etické zásady, se ještě nemusí umět eticky rozhodovat.

Na konci se vraťme ve zkratce k tomu, jak etiku chápe a vykládá filosofie. Vladimír Neff ve svém Slovníku filosofie upozorňuje na to, že etika je filosofie praktická. Měla by vycházet ze života. Etika by měla být použitelná pro obyčejné lidi. Stručně řečeno, měla by být tak trochu směrnicí v ošemetných chvílích lidského i pracovního snažení.

Na úplný závěr snad jen, že etika je osobní problém svědomí, který si musí každý sám za sebe vyřešit, a to ve všech svých oblastech bytí.

Iva Sedláková, Magistrát města ČB

Motivace pracovníků veřejné správy

Dobře řídit již nestačí

Nejúspěšnější lídři obvykle neprojevují snahu získat jen závislé nohsledy. Uvědomují si, že úkol vůdce je pomoci všem svým lidem, aby byli vůdci sobě samým.

Vůdčové delegují, poskytují větší pravomoci i odpovědnost. Dostávají z lidí to nejlepší – i kvality, o nichž si lidé nemysleli, že jimi vůbec disponují. Dobří vůdčové vytvářejí prostředí, v němž jsou lidé rádi, v němž mohou

realizovat svůj potenciál. Lidé se snadno nechají vést směrem, kterým sami chtějí jít. Nejsou tedy vedeni pasivně, jsou aktivními účastníky.

Na individuální úrovni skutečná vůdčí osobnost inspiruje a vnitřně motivuje lidi prostřednictvím jejich vlastních hodnot.

Deset způsobů, jak lidi nemotivovat

Je mnohem jednodušší lidi demotivovat než motivovat, podobně jako je snazší mít na pracovním stole nepořádek než udržovat pořádek.

Zde je kontrolní seznam toho, co nedělat. Až si jej přečtete, položte si otázku, zda se některým z těchto způsobů nechováte. Všemi a každým jedním z těchto způsobů totiž můžete lidi nemotivovat.

1. Ignorujte výsledky, kterých lidé dosáhli
2. Předpokládejte, že víte, co je pro ně důležité. Nekonzultujte to s nimi. A i kdyby snad přece, pak ignorujte to, co říkají – ihned potom, co jim dáte slib, že to vezmete v úvahu.
3. Dobré výsledky berte jako samozřejmost, avšak buďte přehnaně citliví vůči každému nedostatku a nezapomeňte jej kritizovat.
4. Stanovte normy, které nemají pro práci vašich lidí význam. Stanovte mnoho detailních pravidel a lidem je prostě vnutte.
5. Nejsou-li si jisti, jak postupovat při plnění úkolu, řekněte jim prostě ať pokračují. Nedovolte jim, aby vás obtěžovali svými problémy.
6. Chovejte se k nim blahosklonně a povýšenecky – a když ne, buďte alespoň sarkastičtí a arogantní, zvláště na veřejnosti.
7. Vytvářejte situace, které ve Vašich lidech vyvolávají řevnivost a vzájemné obavy.
8. Nepodporujte své lidi, nesnažte se je podržet, ale očekávejte od nich vynikající výsledky.
9. Přivlastňujte si jejich úspěchy a obviňujte je za chyby.
10. Netolerujte chyby a přimějte své lidi k tomu, že budou za sebou horlivě zametat stopy. To s jistotou vytváří atmosféru nedůvěry a obviňování a podnítlá vnitřní pŕutky a sváry, jež rozhodně neprospějí jejich práci.

Každý vedoucí pracovník musí zvážit, co je lepší. Všichni manažeři mají vůdcovské vlastnosti do té míry, do jaké inspirují a motivují své lidi na základě uznání a respektování hodnot, jež jsou pro tyto lidi důležité. Musí se snažit tyto hodnoty a myšlenkové strategie svých spolupracovníků pochopit a na základě toho je vést.

Smýšlejte a jednejte s nimi prvotříděně a odměnou vám bude prvotřídění spolupráce a prvotřídění pracovní výkon.

POMÁHEJTE LIDEM, ABY MOHLI PRACOVAT NAPLNO.

SNÁŽTE SE JE PŘISTIHNOUT, AŽ SE POVEDE DOBŘE.

„Ten, kdo ví mnohé o jiných, může být učený, ale ten, který rozumí sám sobě, je moudřejší. Ten, který řídí jiné, může být mocný, ale ten, který ovládl sám sebe, je přesto mocnější.“ LAO-C'

Mgr. Antonín Žák, MěÚ Protivín

Korupce ve státní správě

Vedle odborných znalostí a schopností komunikace musí mít pracovník veřejné správy víc než kterýkoliv jiný zaměstnanec jistou vnitřní sílu k odolávání vnějším tlakům. Korupce je ošklivé slovo a ještě horší čin, je však těžké jí odolat či ji vymýt.

Korupce jako slovo má latinský původ a vychází ze slovního základu „rum-pere“ čili zlomit, rozlomit, přetřhnout. V latině pak slovo „corruptus“ označuje následek zlomu a ten, kdo jej podstoupil, je zkažený, zvrhlý, zvrácený. Korupce je jev, který nezná hranic. Mnoho lidí si totiž myslí, že úplatek je ten správný klíč k otevření každých dveří. Korupce se vyskytuje na všech kontinentech, ve všech státních útvech, ve všech politických zřizováních, ve všech historických obdobích vývoje lidské společnosti. Korupce v tom pravém slova smyslu je stejně stará jako stát a státní úředníci. Je zvláštním paradoxem, že kdykoli se snažíme korupci uchopit, vždy nám zmizí a vynoří se někde úplně jinde. Když ji veřejně označíme, často se nám stane, že mnozí s námi nebudou souhlasit, že se o korupci opravdu jedná.

Z pohledu výkonu státní správy je příležitost korupce všude tam, kde jsou veřejným činitelům svěřeny pravomoci. Nejlepší korupční příležitosti poskytuje rozbuřelá administrativa, vícevrstvý systém vyřizování záležitostí občanů ... Tím je větší možnost pro skryté rozhodování a mnohdy pro neomezené rozhodování o rozdělování požadovaných statků. Podle odborníků míru korupce ovlivňuje:

- výši úplatku – může zde sehrát rozhodující roli pro vyvolání korupčního chování
- způsob fungování administrativy – komplikovanost, nepružnost, neefektivnost systému vede občany k urychlování formou úplatků
- normativní systém – pokud je tento u funkce veřejného činitele nejasný, zvyšuje se zde prostor pro korupční chování
- systém kontroly – pokud je kontrolní systém nerozvinutý, zanedbávaný, či potlačovaný, je riziko odhalení korupce malé a tudíž i zde se zvyšuje riziko
- systém trestů – nedokonalost zákonů a nízké tresty za korupci vedou k další podpoře úplatkářství
- kvalita úředníků a oddanost občanům – nerozvinutá a zanedbávaná „byrokratická kultura“, absence etického kodexu, nedostatek loajality k úřadu, malá osobní distance od klientů
- klientelismus – vyřizování svých záležitostí zákulisní formou, pomocí sítě známých, loajalita ke známým, přátelům, k rodinnému klanu
- účast na politice – nízká účast lidí na veřejném životě a tím zpětné zvolení zkorumpovaných politiků, slabost kolektivních protestních akcí proti korupci a zkorumpovaným veřejným činitelům (získávají pocit neomezených možností ...)
- obliba veřejných činitelů – nízká reputace nenutí k dlouhodobým investicím do vlastní cti a morálního image
- kult rychlého bohatnutí – mylná představa, že normální je rychle zbohatnout
- chudoba – nízké platy úředníků snižují jejich obavy ze ztráty zaměstnání, povzbuzují k „vedlejším“ výdělkům
- korupční vzory – čím více budou lidé přesvědčeni o zkorumpování veřejných činitelů, tím budou náchylnější k vlastnímu korupčnímu chování

V našem státě je korupce postihována naším právním řádem. Veřejnoprávní – trestní zákoník a soukromoprávní – obchodní zákoník. U nás jsou definovány čtyři druhy korupce, a to jsou:

- zneužívání pravomoci veřejného činitele

- přijímání úplatku

- podplácení

- nepřímé úplatkářství

Přijímání úplatku je jednání, kdy osoba v souvislosti s obstaráváním věci obecného zájmu přijme, nebo si dá slíbit úplatek. Za úplatek se považuje určitá neoprávněná výhoda, která se dostává tomu, kdo úplatek přijímá, či jiné osobě s jejím vědomím. Úplatkem není jen poskytnutí peněz, ale i může mít majetkovou či nemajetkovou povahu (např. i poskytnutí služby, protislužby, výhodných informací, atd.). Přijetí úplatku je spácháno až okamžikem vlastního přijetí !!! Pokud si dá osoba úplatek jen slíbit, jedná se z hlediska právního jako příprava k trestnému činu. Při žádosti o úplatek musí osoba sama aktivně dát podnět. Trestní sazby se zde pohybují od „směšných“ částek až po deset let (veřejný činitel obstará sobě nebo jinému značný prospěch – více jak 200 tisíc korun).

Jak tedy bojovat proti korupci ve veřejné správě? Kdyby na tuto otázku byla stoprocentní odpověď, byla by korupce již dávno vymýcena. Jelikož se ale korupce objevuje stále znova, na nových místech a v nových formách, je nutné hledat další a další nástroje pro boj s ní. V současné době je ve státní správě hlavní, aby:

- finanční ohodnocení úředníků odráželo důležitost jejich postavení včetně obecného uznání jejich práce
- umožnit veřejnosti co největší přístup k informacím
- posilovat nezávislost soudního systému
- věnovat co největší pozornost problematice střetu zájmů
- zavést etický kodex do všech oblastí státní správy, též firemní etické kode-

xy či profesní kodexy v soukromé sféře

- všechny stupně řízení ve státní správě musí aktivně omezovat existující možnosti ke korupci
- viditelně umístit na úřadech etický kodex s kontaktem, kam se obrátit při podezření z porušení tohoto kodexu ze strany úředníka
- vytvořit názorové protikorupční klima trvalou informovaností a propagací
- vyhledávat korupci formou kontrolních metod, zřízením „horké linky“, stanovením sankcí a zveřejněním informací o korupčním jednání

Výčet opatření, zákonů či kontrolních postupů které lze přijmout a jimiž lze bránit korupci v rozkvětu nikdy nebude úplný. Žádný demokratický systém není vůči korupci imunní. Než se však pustíme do hledání nových a nových nástrojů, musíme si uvědomit, že máme v rukou jednu neobyčejně silnou zbraň. A tou je světlo – korupce totiž nemá ráda, když je na ni vidět.

Ing. Svatopluk Mika, Magistrát města ČB

Úředník a informační technologie

Je ještě jedna oblast ovlivňující spokojenost veřejnosti s fungováním veřejné správy. Je jí schopnost úředníků řešit problémy rychle, v souvislostech, odborně. Před sto lety byla předpokladem pro přijetí do práce v úřadě znalost čtení a psaní, před padesáti lety musel umět úředník navíc telefonovat. Čas letí a s ním požadavky na informovanost, na zvládnutí mnoha variant řešení. Dnes tedy musí úředník vedle psaní a telefonování ovládat i počítač, musí umět opravdu využívat pro svou práci to programové a technické vybavení, jaké mu úřad za peníze poplatníků poskytuje. Samozřejmost, řeknete si, vždyť i pracovník docela malé firmy by byl nemožný bez této znalosti. Chyba lávky, není tomu tak, jak ukazuje za všechny následující zkušenost.

Počítačová negramotnost ve veřejné správě

Současný stav a problémy VS

Současná podoba veřejné správy u nás není na uspokojivé úrovni. Na tomto tvrzení se zřejmě shodneme všichni. A to jak z již zmiňovaného pohledu počtu úředníků, tak i kvality odváděné práce. Podívejme se na některé z důvodů, proč tomu tak je:

- kvalita se nahrazuje kvantitou – nestíhá se něco na úřadě? Přijmeme na to další lidi a nikdo se příliš nezabývá efektivitou.
- nikdo nikdy zvláště pečlivě nesledoval náklady (nejen mzdové, a i dnes se poukazuje především na tuto část) veřejné správy ve vztahu k její efektivitě a produktivitě. Jinými slovy nikdy se neposuzoval obecní úřad podobně jako komerční firma – náklady versus výnosy, v prostředí veřejné správ spíše analogicky – náklady versus kvalita poskytovaných služeb.
- ve veřejné správě není zvykem propouštět – propouštění můžeme ve veřejné správě vidět skutečně pouze ojediněle. Celkový počet úředníků neustále stoupá. Jakmile však neexistuje žádný tlak způsobený hrozbou ztráty zaměstnání z důvodu nekvalitně odváděné práce, není pracovník nucen k sebevzdělávání.
- na růst mzdových a ostatních souvisejících nákladů se nepohlíží jako na něco, co by mohlo ohrozit finanční zdraví firmy (úřadu), její stabilitu a existenci v dlouhodobé perspektivě.

Možné řešení – zvyšování kvalifikace úředníků, a to i v oblasti IT

Jak z tohoto bludného kruhu ven? Pokud se budeme držet osvědčeného pravidla: když se řekne A, musí se říct i B a musíme si zákonitě položit následující otázku: když snížíme počet úředníků, jak zajistíme zachování a naopak zvyšování kvality poskytovaných služeb? Je zcela zřejmé, že pouze kvalifikovaný pracovník veřejné správy je schopen poskytovat občanům a potažmo i státu kvalitní služby. Stejně tak je snadno prokazatelné, že menší počet kvalifikovaných úředníků odvede minimálně stejné množství, ale často ještě kvalitnější, práce jako větší počet nekvalifikovaných úředníků. A o tom, že úředník musí být kvalifikovaný, jistě také není sporu. Věc má

však jeden háček. Pokud mluvíme o kvalifikaci úředníka, myslí se tím především kvalifikace ve smyslu odbornosti na problematiku, kterou se daný pracovník zabývá. Tedy znalost legislativní a odborné stránky věci. Trochu stranou, ale dle mého názoru naprosto neoprávněně, zůstává kvalifikace počítačová. Tedy znalost programového vybavení a schopnost jej využívat. Obecně se tato dovednost nazývá počítačová gramotnost.

Jak docílit dosažení určité úrovně počítačové gramotnosti

Dříve jsme se snažili zajistit zvýšení úrovně počítačové gramotnosti plošným proškolením uživatelů. Rozhodně se nejednalo o jednoduchou a levnou záležitost, ale své ovoce rozhodně přinesla. Všichni uživatelé, kteří pracovali s výpočetní technikou a softwarovými kancelářskými balíky (v našem prostředí Microsoft Office), buďto prošli příslušnými kurzy a následně testy, nebo měli možnost absolvovat testy rovnou. Pokud se někdo rozhodl absolvovat test rovnou, přineslo to organizaci nemalou úsporu. Tohoto efektu jsme si byli plně vědomi, a proto byla vypsána motivační finanční prémie pro ty, kteří se pro tento postup rozhodli a zkoušku úspěšně složili. Úroveň uživatelských znalostí se zřetelně zvedla. Bohužel z různých důvodů se v tomto trendu již nepokračovalo a žili jsme pouze z této první vlny. Od té doby (po několika letech) již došlo k tak významným změnám v personálním obsazení úřadu, že dnes se dá konstatovat, že absolventů těchto kurzů je dnes na magistrátu pouze přibližně polovina.

Jak by se dal tento nelichotivý stav změnit? Prvním krokem, který by se rozhodně neměl odkládat, je, že naprosto nezbytnou podmínkou přijetí kohokoli na úřad nebo magistrát, by bylo úspěšné absolvování testu z ovládnutí produktů MS Word, MS Excel a MS Outlook (nebo obdobné na té které instituci užívané). Kdo z uchazečů tento test úspěšně nesloží, musí být nekompromisně ze seznamu kandidátů vyřazen. Pokud se tak nestane (jedná se o mimořádného a špičkového odborníka, kterého úřad již dlouho marně shání a potřebuje ho), pak musí být přijat s vědomím, že se ihned po přijetí musí do tohoto člověka investovat peníze za patřičná školení. Pak je vše v pořádku. Bohužel praxe je taková, že pokud člověk programové vybavení neovládá, zachází se s ním stylem – hodme ho do vody, však on se naučí plavat. To je však situace stresující a zatěžující pro obě strany. Jak pro nového pracovníka, tak i pro pracovníky informatiky, kteří se mu musí nadstandardně věnovat a část své pracovní kapacity musí vyhradit pouze jednomu uživateli.

Velkým problémem je otázka stávajících pracovníků. Je naprosto standardním stavem, kdy uživatelé tvrdí nebo mají pocit, že například textový editor Word ovládají. Pravda je však většinou taková, že možnosti tohoto nástroje využívají pouze na 5 a někdy i méně procent. Pak se však o efektivitě práce mluvit nedá.

Cesty dosažení určité úrovně počítačové gramotnosti

Školení uživatelů je možné provést různými způsoby. Nejméně vhodné je školit prostřednictvím pracovníků informatiky. Tato možnost má téměř samá negativa, a proto jsme ji ihned zamítli. Nejpříjemnější pro uživatele, ale naopak nejdražší a zároveň nejnáročnější na pracovní čas uživatelů, je možnost klasického školení lektorem v prostorách a učebnách školicí organizace. Při našem počtu zaměstnanců by se však jednalo o dlouhodobý a finančně náročný proces. Nehledě na to, že by to znamenalo výrazné číslo v absencích na pracovišti a tedy snížení výkonu úřadu v poskytování služeb občanů. Z těchto důvodů jsme se rozhodli jít cestou e-learningu. Smyslem a cílem této práce není vypisovat výhody a nevýhody tohoto řešení, takže se pouze krátce zastavím u podstaty a principu tohoto řešení, které nás vedlo k této volbě. Nejpozitivnější je, že je zcela na uživateli, kdy kurz absolvuje, zda celý najednou nebo po částech dle svých časových možností a také kolikrát jej absolvuje. Zda v pracovní době při chvilkách volna nebo v klidu po pracovní době, pokud je v rámci pracovní doby vyčerpán na maximum. Může si tedy kurz libovolně zopakovat, vrátet k určitým pasážím, které ho zaujaly. Kurz je navíc k dispozici i po absolvování testu. Vše probíhá na pracovišti a počítači uživatele, není tedy na nikoho a na nic vázán. Pokud je zaměstnanec dostatečně zdatný, kurz nemusí absolvovat vůbec a rovnou si vyplní

test. Ten je vyhodnocován automaticky, tedy zcela objektivně a transparentně. Každý uživatel má na test zcela stejný časový prostor, po jehož vypršení se stránka s testem automaticky uzavře. Testů je mnoho variant a tak není až tak jednoduše možné, aby jej první odvážlivec absolvuje a ostatní jej dle něj vyplní později. Nehledě na to, že lze velmi jednoduše zajistit, aby test museli všichni vyplňovat ve stejnou chvíli. Samozřejmě může někomu chybět živá komunikace s lektorem, ale to je daň tomuto systému. Navíc je toto omezení zmírněno možnostmi elektronické komunikace.

Ing. Patrik Starčevský, Magistrát města Č. Bud.

Co děláme pro lidi

Samozřejmě veškerá činnost veřejné správy a především samosprávy je vedena snahou řešit problémy obyvatel daného území. Citlivých oblastí je zde velká řada, každý počín úřadu je bedlivě sledován a často kritizován. Jsou však oblasti, kde je citlivost zvýšená již proto, že jde o řešení otázek životně důležitých. Mezi ně patří problematika sociální a otázky bydlení. První z nich je považována pro svou šíři za jeden z nejobtížnějších resortů. Je to pochopitelné v situaci, kdy sociálně potřebných je u nás stále více, kdy populace stárne a je třeba se starat o seniory, zároveň ale vytvářet podmínky pro start mladých, je toho zkrátka nad hlavu. Že se úřady snaží řešit i tak složité problémy, jakým je například pěstounská péče ukazuje, následující práce.

Profesionální pěstounská péče

Jaká je situace na začátku 21. století?

V každé společnosti se budou objevovat rodiče, kteří dočasně nebo trvale nebudou schopni či ochotni své děti vychovávat. Jedná se o rodiče, kteří nezvládnou rodičovskou roli pro fyzickou nebo duševní nemoc, nebo jde o mladé, nezralé páry s nedostatkem životních zkušeností, se sociálně patologickými rysy v povaze. Často jde o rodiče, kteří sami vyrůstali v disharmonickém prostředí či v ústavu. Někteří rodiče dítě odloží, jindy musí být dítě z rodiny odebráno.

V ČR je v současné době asi 22 000 dětí, které žijí v ústavních zařízeních. Nikdo jistě nepochybuje, že v ústavních zařízeních se obtížně uplatňuje individuální přístup k dětem a nemohou zde být naplněny důležité lidské potřeby jako je láska, přijetí či seberealizace.

Pěstounská péče podle nového modelu je založena na tom, že o opuštěné děti nebo děti z nefungujících rodin pečují náhradní rodiče, kteří byli k této práci vybráni a průběžně vzděláváni. Jedná se tedy o profesionální náhradní rodiče, pro které je výchova dítěte zaměstnáním. Průběžně musí spolupracovat s týmem odborníků, kteří sledují jak dítě žije a prospívá a pomáhá rodině řešit problémy spojené s výchovou svěřených dětí. Profesionální pěstounská péče je realizována jen na dobu nezbytně dlouhou, podporuje kontakty a vztahy s původní rodinou. Jakmile je to možné, dítě se do původní rodiny vrací. Vztah s původní biologickou rodinou kombinovaný s péčí pěstounskou je nejlepším předpokladem toho, že po dosažení zletilosti bude dítě schopno v mnohem větší míře uplatnění ve společnosti.

Komplexní model pěstounské péče může vzhledem k různým potřebám dítěte nabývat různých forem, a tak řeší individuální potřeby dětí obtížné v rodinné situaci. Individuální potřeby dítěte jsou pečlivě odborně posouzeny prostřednictvím akreditovaných odborníků a příslušný úřad odpovědný za sociálně právní ochranu dítěte ve spolupráci s těmito akreditovanými odborníky vypracuje pro každé dítě v obtížné situaci plán péče. V tomto plánu bude navrženo, jaký typ péče je pro dítě v dané situaci nejvhodnější a kdy a jak bude plán péče revidován. V rámci komplexního modelu pěstounské péče může být dítě podle jeho potřeb umístěno v jedné z následujících forem:

- 1) rychlé umístění v nouzi do speciálně vyškolené pěstounské- rodiny, kdy se předpokládá nutnost péče o dítě na období několika dnů až týdnů
- 2) krátkodobé umístění na potřebnou dobu do vyškolené pěstounské rodi-

- ny – zde se předpokládá, že dítě v období měsíců až dvou let se navrátí do původní rodiny, nebo mu bude zprostředkováno osvojení
- 3) dlouhodobá pěstounská péče, vhodná v případech, kdy se dítě nebude moci vrátit do původní rodiny a ani nebude možná adopce
 - 4) respitní (úlevná) pěstounská péče – tato forma umožňuje spolupráci vyškolených pěstounů tehdy, kdy je třeba péči o dítě sdílet se širším okruhem lidí, kteří jsou k tomu způsobilí, počítá se na hodiny, dny, maximálně tři týdny
 - 5) sdílená pěstounská péče, je nejlepším řešením pro dítě v období, kdy vlastní rodiče částečně selhávají v péči o dítě, ale s podporou a pomocí se mohou a chtějí o dítě částečně starat. Péče trvá měsíce až roky a je rozdělena mezi vyškolené pěstouny a vlastní rodiče.

Co je posláním tohoto nového komplexního modelu pěstounské péče?

Nejdůležitějším cílem je, aby každé dítě bez rozdílu věku, dítě zdravé, nemocné, postižené, s výchovnými problémy či jiným způsobem sociálně znevýhodněné mělo možnost vyrůstat v rodinném prostředí, které je s láskou přijímá a podporuje, učí jej žít ve společnosti a připravuje ho na dospělý nezávislý život.

Dětem a rodinám v obtížné situaci je věnována pozornost a péče podle individuálních potřeb tak, aby rodina byla pokud je to možné udržena pohromadě a mohla se starat o své děti.

Pěstounská péče je významně podporovaná a propagovaná formou náhradní rodinné péče v ČR. Její kvalita a realizace odpovídá evropským standardům.

Pěstounská péče je realizována ve spolupráci úřadů, odborníků, pěstounů jako komplex různých forem a typů rodinné péče o děti v obtížné situaci. Nejvhodnější forma je volena dle zásady individuálních potřeb dítěte.

Pěstouni dostávají veškerou podporu, a to odbornou, sociální, finanční a společenskou. Ne zrovna zanedbatelnou věcí je stránka finanční. Péče v ústavních zařízeních je jistě finančně náročnější než péče rodinná.

Fungující profesionální pěstounský rodičovský pár je táta, máma, děti. To je normální.

Vše ostatní je patologické.

Ale je zde i řada otázek na závěr a na ty si již každý musí odpovědět sám

Zavedení profesionální pěstounské péče by logicky sebou přineslo i potřebu řady legislativních i praktických opatření, zejména vytvoření administrativního, právního, provozního i odborného zázemí. Je zde politická a společenská vůle přijmout tyto změny?

Je naše současná společnost morálně připravena na to, abychom ve svých řadách našli dostatek obětavých lidí, kteří jsou schopni tuto práci dělat s láskou a plným nasazením?

Jak jsme schopni vyrovnat se s odpovědností za druhé, jak silný máme vyvinutý cit pro pomoc slabším?

Vše závisí hlavně na nás – hledejme světlo na konci tunelu – čekají na ně hlavně tisíce nevinných dětí.

Alena Havelková, MěÚ Vimperk

Obec a bydlení

Bytová problematika se u nás stala tak trochu nástrojem politických šarvátek, a to na škodu racionálnímu řešení. Obě strany sporu, tedy nájemníci i pronajímatelé mají kus pravdy, obě strany si ale myslí, že ji mají celou. V ožehavé situaci je pak obec, která jako vlastník bytů i jako ochránce všech obyvatel stojí každou nohou na jiné straně plotu. Řešení je v uvážlivosti, v otevřenosti a trpělivém vysvětlování možností.

Privatizace

Cílem města je zachovat nájemní bydlení, privatizovat v omezeném měřítku. Ze současného stavu bytů, což činí 5 303 bytů ve vlastnictví města, bylo doposud prodáno 92 bytů.

Privatizace v našem městě probíhala pouze u domů s menším počtem bytů, v domech, kde mělo zájem o koupi více než polovina nájemníků. V současné době je privatizace bytů pozastavena do zpracování koncepce bytové politiky.

Zastávám názor, že prodej bytů by měl být dle níže uvedených zásad:

- zohledňovat oprávněné zájmy nájemníků neprivatizovat domy, ve kterých byla provedena zásadní oprava či rekonstrukce
- privatizovat domy s menším počtem bytů, v nichž nejsou nebytové prostory určené k podnikání
- do privatizace zařadit domy, kde již vzniklo spoluvlastnictví, kde jsou již prodány byty
- nebytové prostory, zejména obchodní prostory by si mělo město ponechat nadále ve vlastnictví
- neprivatizovat byty, kde dům vyžaduje nezbytnou celkovou rekonstrukci. V tomto případě bych navrhovala poskytnout stávajícím nájemníkům náhradní byty a následný prodej domu. Samozřejmě je ideální domy opravit a zachovávat nájemní bydlení, ovšem toto je odvislé od finančních prostředcích, stavu domu a rozsahu rekonstrukce.

Přidělování volných bytů

Předpokládám, že řada měst řeší, jaký je ten nejlepší a nejspravedlivější způsob přidělování volných bytů novým nájemníkům. Zda jít cestou vytváření pořadníků na byt či „obálková metoda“.

V Táboře se pronájem bytů ve vlastnictví města řídí usnesením Rady města, kterým se stanoví závazný postup při pronajímání bytů ve vlastnictví města Tábora. Dle tohoto rozhodnutí lze byty pronajímat pro občany sociálně potřebné, jejichž příjmy jsou pod hranici sociální potřeby. Tyto byty jsou pronajímány na dobu určitou. Občanům, jejichž příjmy jsou do výše 1,6 násobku životního minima jsou pronajímány byty v domě č.p. 2842 v Zavadilské ulici (což je bývalá ubytovna). Dále lze byty pronajmout jako náhradní v případech, kdy poskytnutí bytu je městu uloženo rozsudkem soudu.

Ostatní byty jsou pronajímány ve výběrovém řízení obálkovou metodou, kdy nájemné je sjednáváno dohodou ve výši 30,- Kč až 50,- Kč /m2/ měsíc podle nabídky nájemce, kdy výběr provádí bytová komise. Členy bytové komise delegovaly jednotlivé politické strany či seskupení.

Při výběru bytová komise přihlíží zejména k těmto skutečnostem:

- a) výši nabízeného měsíčního nájemného
- b) ke splatnosti nájemného
- c) ke skutečnosti, je-li zájemce občanem města Tábora
- d) k potřebnosti bytu zájemce, zejména s ohledem na výchovu nezletilých dětí
- e) k sociálnímu postavení zájemce
- f) ke skutečnosti, zda zájemce uvolní jiný byt ve vlastnictví města Tábora
- g) k jiným okolnostem, z nichž vyplývá, že poskytnutí bytu přinese městu významný prospěch

Poslední dobou jsme předmětem kritiky a občané požadují přidělování bytů ne pouze na základě obálkové metody. Zřejmě dojde ke kombinaci obou způsobů při výběru nájemníků do volných bytů a to tak, že určitá část bytů bude k dispozici občanům dle pořadníku a byty rekonstruované či byty v lukrativních místech budou nabízeny v rámci výběrového řízení.

V otázce bydlení sehrává obec velmi významnou roli. Ve své práci jsem se dotkla pouze ve stručnosti několika problémů z problematiky bydlení a uvedla zkušenosti a praxi z našeho města.

Jako hlavní úkoly spatřuji:

- docílit toho, aby vybrané nájemné z pronajatých bytů bylo zpět vráceno do oprav bytového fondu
- ponechání převážné části bytů ve vlastnictví města
- důsledný postup proti neplatičům, nepovoleným podnájmům
- zajištění dostatku náhradních bytů
- podpora výstavby bytů

Cílem bytové politiky by mělo být zvýšení celkové dostupnosti (včetně

finanční dostupnosti) bydlení pro obyvatelstvo.

Jsem si vědoma, že otázka bydlení je velmi rozsáhlá oblast. Ve své práci jsem se dotkla pouze několika faktorů z širokého spektra problémů. Samozřejmě by bylo velmi vítané seznámení se s tím, jak tuto oblast zvládají a je upravena i v jiných městech.

JUDr. Dana Švecová, MěÚ Tábor

Prostředí pro život

Práce ve veřejné správě není opravdu prací snadnou. Na úrovni obcí se mnohdy zdá, že představitelé obcí i úředníci by měli být kouzelníky, aby dokázali splnit zcela protichůdné požadavky občanů. Ti chtějí mít zaměstnání v obci, ale nechtějí tam fabriku, chtějí se snadno všude dopravit, ale nechtějí dálnici, chtějí mít v obci čisto, ale výstavba čistíčky nebo spalovny je obtěžuje. A kde na to všechno vzít peníze, ptá se starosta nebo primátor a s ním celý úřad, ptají se i občané. Zde ovšem malé světlo v tunelu zasvitlo po našem vstupu do EU. Existuje několik fondů EU zaměřených právě na rozvoj obcí a zejména na životní prostředí, někdy je však problém se v nich orientovat.

Fondy EU a životní prostředí

Využití čerpání finančních prostředků z fondů EU pro oblast životního prostředí

V materiálech EU se významná část pozornosti věnuje oblasti životního prostředí. Cílem projektů, které mají být financovány z fondů EU je identifikovat podstatné environmentální problémy, zaměřit se na ně a pomoci k jejich odstranění, druhým cílem je snaha o zajištění toho, že veškerá rozvojová opatření budou v souladu s principy udržitelného rozvoje. To znamená, že pokud by opatření podpořená z fondů vedla k hospodářskému růstu, ovšem při současném poškozování životního prostředí, výsledek by byl hodnocen negativně.

Pilířem infrastruktury životního prostředí je doprava, telekomunikace, energetika a rozvod energií, vodní hospodářství, životní prostředí, péče o zdraví a zlepšování kvality života.

Česká republika má pro sektor životního prostředí (pro období 2004 – 2006) přiděleno:

- z Fondu soudržnosti – 418 milionů EUR
- ze Strukturálních fondů – 83 milionů EUR

Investice V ČR budou zaměřeny především:

- do oblasti ochrany vod
- nakládání s odpady
- zlepšování kvality ovzduší
- odstraňování starých ekologických zátěží
- obnova environmentálních funkcí území

Operační programy k dosažení cílů ochrany životního prostředí:

1/ Rozvoj venkova a multifunkční zemědělství – podporuje zlepšování kvality a produktivity práce při zpracování zemědělských produktů s velkým důrazem na zvýšení kvality zemědělských produktů, které jsou uváděny na trh. Cílem je zvýšení konkurenceschopnosti zemědělství prostřednictvím restrukturalizace a růstu produktivity práce. S tím souvisí investice do nových technologií zaváděných do zemědělství, do lidského kapitálu a poskytování technických a poradenských služeb. Neméně důležitá je stabilizace mladých a vzdělaných lidí v rámci venkovského prostředí. Prioritou č.1 je rozvoj zemědělství, lesního a vodního hospodářství a venkova, kterého má být dosaženo hlavně díky investicím při zavádění nových technologií pro zpracování zemědělských a lesních produktů, obnovou lesů poškozených přírodními kalamitami a požáry, zlepšením a udržováním ekologické stability chráněných lesů a zalesňováním zemědělsky nevyužívaných půd

2/ Infrastruktura – cílem je ochrana a zlepšování stavu životního

prostředí a rozvoj a zkvalitňování dopravní infrastruktury při respektování principů udržitelného rozvoje. Prioritou č.1 je zlepšování environmentální infrastruktury zejména realizací opatření v oblasti:

- Ochrany ovzduší směřující ke zlepšení kvality ovzduší podle požadavků evropské legislativy, a to zejména snižováním emisí z mobilních zdrojů znečištění se zaměřením na velké spalovací zdroje, spalování komunálního a nebezpečného odpadu a na výrobní procesy pracující s rozpouštědly.
- Ochrany vod směřující na zásadní zlepšení kvality vod a to zejména vybudováním a modernizací čistíren odpadních vod v aglomeracích nad 2 000 obyvatel, dostavbou kanalizačních systémů v aglomeracích nad 2 000 obyvatel, rekonstrukcí a modernizací ČOV v aglomeracích nad 10 000 obyvatel a budováním zařízení na využití a odstraňování kalů z čistíren odpadních vod.
- Nakládání s odpady s cílem zlepšení úrovně nakládání s odpady v souladu s ustavenou hierarchií nakládání s odpady (prevence, materiálové využití, energetické využití a konečné odstranění). Podpora bude směřovat ke zvýšení podílu opětovně využitelného a bezpečně odstraněného odpadu a to zejména budováním třídících linek, zařízení na recyklaci, kompostáren a zvýšení podílu odděleně sbíraných a využitých vybraných druhů odpadu (baterie, použité oleje, odpady z obalů, autovraky, bioodpady).
- Rekultivace a sanace starých ekologických zátěží – cílem je jejich odstranění. Jedná se o případy, kde dochází k závažnému ohrožení nebo znečištění povrchových nebo podzemních vod. Bez sanace těchto lokalit hrozí nebezpečí z prodlení, např. sanace lokalit po sovětské armádě, sanace a rekultivace vážně kontaminovaných lokalit ohrožujících složky životního prostředí a zdraví člověka. Současným dílčím opatřením je snížení množství odpadu ukládaného na skládkách, zvýšení množství recyklova-

ného a využitého odpadu a jeho podílu na celkové produkci odpadu.

- Obnovy environmentálních funkcí území – cílem je přispět k obnově narušeného vodního režimu krajiny, zvýšení její retenční schopnosti a podpora biodiverzity. Těžiště řešení spočívá v uplatňování preventivních opatření ke snižování povrchových odtoků všestranným posilováním retenčních schopností krajiny. Především jde o zvýšení vsaků a akumulaci srážek v podzemní vodě změnou rostlinného pokryvu, zmenšováním ploch a nepropustným povrchem, zlepšováním spádových poměrů a zpomalováním povrchového odtoku, zatravňováním břehů a přirozených inundací, tvorbou protierozních mezí a vegetačních pásů, dále budováním retenčních nádrží a suchých poldrů.

Se vstupem do EU se pro ČR otevřely velké možnosti a příležitosti. Záleží jen na České republice, do jaké míry jich dokáže využít.

Ing. Ladislav Janík, MěÚ Rokycany

Návštěvy na vysoké škole

Rektor VŠERS prof. Josef Dolista si spolu s dalšími účastníky setkání vyslechl zajímavé postřehy poslance Evropského parlamentu doc. Ing. Jozefa Zielence, CSc. při jeho nedávné návštěvě v naší vysoké škole.

Jsme hrdí na to, že poslancem Evropského parlamentu se stal člen Akademické rady VŠERS doc. MUDr. Jaroslav Zvěřina, CSc. Také on před několika dny naši školu navštívil a diskutoval se studenty i pedagogy o problematikách EU.

